

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 26, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LIEPA - JULY 26, 1994

Nr. 143

Žinios iš Lietuvos - Elta

Landsbergis: Rusijos veiksmai tolygus intervencijai

Vilnius, liepos 25 d. (Elta) - Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis išplatino pareiškimą dėl ypatingo Rusijos spaudimo Estijai. Jame sakoma: „Nuo liepos 19 dienos Rusijos aukšti oficialūs asmenys padarė pareiškimų ir emėsi veiksmų, kuriais norima įtikinti JAV, kad bet kuri Vakarų politinė parama Estijai tik pablogins padėtį. Jau pajudėjusi Rusijos link kariuomenė vėl grąžinama atgal, paliekama Estijoje. Tai panašu net į intervenciją“, rašoma pareiškime.

Spaudos konferencijoje V. Landsbergis sveikino JAV Senato rezoliuciją, kurioje siūloma sustabdyti Rusijai bet kokią pagalbą, jeigu ji neišves kariuomenės numatytu laiku.

V. Landsbergis atkreipė dėmesį į tai, jog keli tūkstančiai Estijoje tarnavusių kariškių į atsargą paleisti gerokai anksčiau laiko. Jie žada pasilikti Estijoje, kurių esą pažeistas teises Rusija imsis ginti. Iš tikrųjų, pasakė Landsbergis, tai būtų neuniformuota Rusijos kariuomenė, savo skaičiumi, ko gero prilygianti Estijos kariuomenės pajėgoms.

Vytautas Landsbergis pabrėžė, jog Lietuvos valdžios abejojimas ir dėsims jau darosi gėdingas. Padėtis panaši į 1988 metų lapkričio mėnesį, kai tuometinė Sovietų Sąjungos ir Lietuvos Komunistų partija, vadovaujama iš esmės tų pačių ideologų kaip šiandien, atsisakė paremti Estijos žingsnį į nepriklausomybę.

Jursėnas nori, kad kuo greičiau baigtųsi derybos su Baltarusija

Baltarusijos Aukščiausiosios Tarybos tarptautinių reikalų komisijos sekretoriaus Valentin Golubev pareiškimą dėl Adutiškio geležinkelio stoties Seimo pirmininkas Česlovas Jursėnas spaudos konferencijoje pavadino „tik vieno ir ne paties svarbiausio pareigūno pareiškimu“. Tai nėra oficiali Baltarusijos pozicija, pasakė jis.

Valentin Golubev praėjusią savaitę duotame pasikalbėjime sakė, kad „Adutiškio geležinkelio atšaka buvo ir liks baltarusiška“. Pasak V. Golubev, jis kalbėjosi su Baltarusijos prezidento atstovais ir buvo vieningai nutarta, kad „mes dar pabandysime išspręsti šį klausimą derybose, tačiau vėliau mes ilgai nekalbėsime ir tiesiog pasiimsime tai, kas yra mūsų“.

Liepos 21 dieną Minske susitikęs su Č. Jursėnu Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenko sakė, kad jis ir naujoji šalies vyriausybė stengsis palaikyti gerus santykius su savo kaimynėmis, tarp jų ir Lietuva. Tame pokalbyje Seimo pirmininkas pageidavo, kad būtų kuo greičiau užbaigtos derybos dėl sienos nustatymo.

Seimo nariai neabejingi Tibeto problemoms

32 Seimo nariai pasirašė pareiškimą, kuriame pritaria Seimo Tibeto remimo grupės iniciatyvai jungtis su Laisvojo

Pasaulio parlamentaris dėl Tibeto. Jie siūlo Lietuvos prezidentui ir vyriausybei santykius su Kinijos Liaudies Respublika plėtoti Tibeto nepriklausomybės remimo dvasia.

Pareiškimo autoriai nepažįsta Tibeto inkorporavimo į Kinijos Liaudies Respubliką teisėtumo. Jie pareiškia prisijungia prie pasaulio šalių parlamentų priimtuose dokumentuose išreikštą iniciatyvą bei Jungtinių Tautų rezoliucijose Tibeto klausimu įtvirtintų reikalavimų - sustabdyti Tibete vykdomą genocidą, ginti tibetiečių teises ir laisves, skatinti Kinijos vyriausybę siekti dialogo su teisėta Tibeto vyriausybe tremtyje.

Baigėsi Lietuvos Caritas Federacijos suvažiavimas

Praeitą savaitę Kaune vyko Lietuvos Caritas Federacijos antrasis suvažiavimas. Jame priimti kai kurie organizacijos statuto pakeitimai. Nuo šiol Caritas bus juridškai integruotas į Lietuvos Katalikų bažnyčios struktūrą. Buvo naujai įsteigta Caritas ekonominė tarnyba su finansų statybų ir transporto darbų grupėmis verslų įstaigomis, kurių tikslas - papildyti iš šalpos gyvenančios Caritas Federacijos lėšas, reikalingas labdarai.

Siūlo steigti draustinius sovietų poligonų vietose

Penktadienį Aplinkos apsaugos ministerijoje įvyks oficialus dvejus metus trukusio Lietuvos Gamtos Fondo ir Pasaulinio Gyvosios Gamtos Fondo projekto „Gamtos vertybės buvusiose sovietų karinėse teritorijose Lietuvoje“ pristatymas.

Gamtos fondas tyrė padėti devyniose didžiausiose karinėse teritorijose, kurių bendras plotas užima 0.9% Lietuvos žemės. Daugelyje vietovių, nepaisant dirvos užterštumo ir erozijos, dėl mažo žmonių lankymosi yra išlikusi unikali gamta, todėl karštovarkininkai siūlo steigti čia apie 29 naujus draustinius. Dalis teritorijos pereis miškininkų žinion, kita dalis bus naudojama Lietuvos kariuomenės apmokymams.

Baltarusija prašo grąžinti „Turovo evangeliją“

Vilnius, liepos 15 d. (AGEP) - Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko vizito Minske metu Baltarusija pageidavo jai grąžinti „Turovo evangeliją“. Ši knyga yra seniausia Lietuvos Mokslo Akademijos bibliotekoje. „Turovo evangelija“ XI amžiuje perrašė Turovo vienuolyno vienuolis ustavus - išraištytom kaligrafiskom raidėm.

Ši nedidelė knygelė atsirado Vilniuje XIX amžiaus viduryje, kai Vilniaus švietimo globotojas Kornilovas pasiuntė žmones į visus Vilniaus gubernijos miestelius ieškoti senų rankraščių. „Turovo evangelija“ rado vienas dailininkas Turove anglių dežeje. Matyt, ji būtų

Sekmadienį Goma miestelio (Zaire, Afrikoje) aerodrome nusileido Jungtinių Tautų gelbėjimo akcijoje dalyvaujantis JAV transporto lėktuvas su vaistais, vandens valymo priemonėmis bei kitais reikmenimis gelbėti ten esančius beveik milijoną pabėgėlių iš Ruandos civilinio karo nuo choleros epidemijos. Nuo jos jau mirė tarp 5,000 ir 6,000 žmonių. Nuotraukoje čia pat priėmusio pabėgėlių lėktuvo eina pabėgėlių laidotuvių eiseną.

Paminėjo Kauno geto tragediją

Vilnius, liepos 12 d. (LR) - Žydų geto likvidavimui paminėti Kaune liepos 12 d. prasidėjo keturias dienas trukęs renginių ciklas, rašo „Lietuvos rytas“.

Kauno IX forte parengta nauja ekspozicija, atskleidžianti ne tik žydų geto istoriją, bet ir su pažindinanti su 110 Lietuvoje gyvenančių laimingųjų žydų, išvengusių mirties likviduojant Kauno getą. Jų nuotraukos bus eksponuojamos Choralinėje sinagogoje ir Filharmonijoje, kur liepos 15 d. įvyko geto tragedijos minėjimas bei gedulingas koncertas. Laukiama atvykstant ir Rygoje reziduojančios Izraelio ambasadorės Baltijos šalims Tova Herzl, kuri „Pasaulio tautų teisuolio“ medaliais už žydų gelbėjimą apdovano dešimt lietuvių.

Atvyko buvęs Kauno geto kaliniai, gyvenantys kitose pasaulio valstybėse. Pasak Kauno žydų bendruomenės pirmininko Josifas JT padaliniose tyrima, jų tarpe Pasaulio Banko ir Tarptautinio Valiutos Fondo, kurie yra tik vardu JT padaliniai.

Dabar paskelbtas pranešimas apie tyrimo rezultatus. Jame sakoma, kad Pasaulio Bankas atliko daug gerų darbų, bet to nebuvo užtenka. Nors buvo įkurtos, kad padėtų karo nusiaubtoms valstybėms atsistatyti, Pasaulio Bankas ir Tarptautinis Valiutos Fondas nedaug daro, kad pasaulyje sumažėtų ekonominė nelygybė. Jos anaipol visai įrodinėja, kad jų reikšmė neturtingoms valstybėms - didelė.

Pasak pranešimo autorių Erskine Childers ir Sir Brian Urquhart, buvusių JT pareigūnų, Jungtinės Tautos skiria daug dėmesio taikos palaikymo operacijoms, bet apleido ekonominės paramos ir socialinės apsaugos sritis. Teoriškai Pasaulio Bankas ir Tarptautinis Valiutos Fondas organizacijos turi koordinuoti savo veiksmus, kaip du chirurgai, operuojantys tą patį ligonį, bet iš tiesų dirbo visiškai atskirai.

Autoriai rekomenduoja, kad Jungtinės Tautos steigtų nekomercinį banką, kuris veiktų šalia Pasaulio Banko. Pasak autorių, reiktų pakeisti tarptautinės

žydų santykius 1941-ųjų vasarą: pranešimą „Lietuvių-žydų santykiai birželio sukilimo metu“ skaitė Valentinas Brandišauskas. Taip pat prisiminimais dalinosi buvę geto kaliniai.

Minint gedulingą Kauno žydų geto jubiliejų, buvo atidengti paminkliniai akmenys buvusių geto kapinaičių ir ligoninės vietose Vilijampolėje. Penktadienį naujai restauruotos Choralinės sinagogos kieme vyko

skulptoriaus Roberto Antinio ir architekto Artūro Imbraso sukurto memorialo žuvusiems žydų vaikams atidarymas.

Bus atidengtos dvi paminklinės lentos: pėdiatruvi Petriui Baubliui, kuris su savo kolegomis išgelbėjo apie 100 žydų vaikų priglaidamas juos savo vadovaujamoje kūdikių namuose, ir geto kalinių tarybos pirmininkui Chaimui Chanonui Elkesui, kuris iki karo turėjo kliniką ir aktyviai darbavosi gete, gelbėdamas šimtus gyvybių. 1944-aisiais jis gyvo Dachau koncentracijos stovykloje.

Jungtinių Tautų įstaigoms reikia keistis

Vilnius, liepos 19 d. (LA) - Daugelis pasaulio valstybių, kurios yra Jungtinių Tautų narės, jaučia, kad yra reikalinga šios organizacijos reforma, rašo „Lietuvos aidas“. Ford Foundation finansavo padėties kai kuriuose JT padaliniuose tyrimą, jų tarpe Pasaulio Banko ir Tarptautinio Valiutos Fondo, kurie yra tik vardu JT padaliniai.

Dabar paskelbtas pranešimas apie tyrimo rezultatus. Jame sakoma, kad Pasaulio Bankas atliko daug gerų darbų, bet to nebuvo užtenka. Nors buvo įkurtos, kad padėtų karo nusiaubtoms valstybėms atsistatyti, Pasaulio Bankas ir Tarptautinis Valiutos Fondas nedaug daro, kad pasaulyje sumažėtų ekonominė nelygybė. Jos anaipol visai įrodinėja, kad jų reikšmė neturtingoms valstybėms - didelė.

Pasak pranešimo autorių Erskine Childers ir Sir Brian Urquhart, buvusių JT pareigūnų, Jungtinės Tautos skiria daug dėmesio taikos palaikymo operacijoms, bet apleido ekonominės paramos ir socialinės apsaugos sritis. Teoriškai Pasaulio Bankas ir Tarptautinis Valiutos Fondas organizacijos turi koordinuoti savo politiką su kitomis JT institucijomis.

- Lietuvoje, palyginus su 1992 metais, oro teršimas sumažėjo 32%. Jei lyginti su 1989 metais - tai daugiau, negu dvigubai. Tokį sumažėjimą lėmė

prekybos sutarties GATT sąrangą, kad ji gintų visų pasaulio valstybių lygias teises parduoti prekes. Dabar kai kurios valstybės išstumia silpnesnes šalis. Tarptautinis Valiutos fondas turėtų nustatyti makroekonomikos ir mikroekonomikos strategiją. To jis nedaro, teigia autoriai.

1990 m. prekybos perteklius buvo 180 milijonų dolerių, o besivystančių šalių išsiskolinimas - 8 kartus didesnis. Bet Tarptautinis Valiutos Fondas nieko nedarė: perteklius pateko į privataus kapitalo rinką, Pasaulio Bankas iš neturtingų šalių gavo 1.7 milijonų dolerių palūkanų. Autorių išvada rūsti: Tarptautinio Valiutos Fondo geri ketinimai seniai išblėso.

Pranešime taip pat sakoma, kad Pasaulio Bankas atvirai giriasi formuojantis finansų ir monetarinę politiką, bet iš tiesų skelbia tik naujas programas, kurios tariamai išspręš visas problemas, bet kurios nieko nepataiso. Jau seniai Pasaulio Bankui buvo patariama mažiau skolinti, bet jis nori būti milžinas. Pasak autorių, Pasaulio Banką turi griežtai prižiūrėti Jungtinės Tautos, jis turi koordinuoti savo politiką su kitomis JT institucijomis.

- Lietuvoje, palyginus su 1992 metais, oro teršimas sumažėjo 32%. Jei lyginti su 1989 metais - tai daugiau, negu dvigubai. Tokį sumažėjimą lėmė

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAXSAS (312) 585-8284

Latvija sušvelnino pilietybės įstatymą

Maskva, liepos 23 d. (NYT) - Latvijos parlamentas priėmė pataisą naujam pilietybės įstatymui, kuris taip erzino Maskvą, rašo „New York Times“ korespondentas iš Maskvos Steven Erlanger. Tai darydami, anot jo, jie pasidavė ne tiek spaudimui iš Rusijos, kiek spaudimui iš Europos.

Liepos 22 d. priimtoje pataisose atsiskakoma apribojimo, pagal kurį tik 2,000 krašte gyvenančių nelatvių kasmet galėtų gauti pilietybę. Pagal apribojimą keli šimtai tūkstančių Latvijoje gyvenančių įvairių tautybių rusakalbių būtų turėję dar ilgai laukti kol gautų pilietybę.

Latvijos dienraštis „Diena“ rašė, kad ši pataisa „yra svarbus žingsnis į Europą“, sukuriantis „naują politinę realybę“. Pats įstatymas buvo priimtas tik prieš mėnesį, porą dienų prieš JAV prezidento Bill Clinton atvykimą į Rygą. Įstatymą kritikavo Europos Taryba, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija ir net JAV, nors ne taip stipriai, kaip Europos organizacijos.

Maskva pyktį išliejo ant Estijos

Maskva piktai reagavo į Latvijos parlamento pravestą įstatymą ne mažai dalimi dėl to, kad buvo neseniai pasirašiusi sutartį su Latvija dėl galutinės kariuomenės išvedimo datos.

Rusijos pareigūnai tad savo pyktį išliejo ant Estijos. Nors jos pilietybės įstatymas ne toks ribojantis, kaip Latvijos, bet ji dar neturi sutarties su Rusija dėl kariuomenės išvedimo. Nors Estijoje tėra likę tik apie 2,300

Rusijos kariuomenės, derybos užsikirto, nerandant sprendimo karinių pensijų bei apgyvendinimo reikalavimams ir dėl nekonkreto Rusijos reikalavimo, kad būtų geriau elgiamasi su Estijoje gyvenančiais rusais.

Rusai dabar pranešė, kad jų kariuomenės išvedimas sustabdytas, nors Estijos pareigūnai sako, kad faktinai dalinių išvedimas tebesitęsia. Praėjusią savaitę Helsinkyje vykusios derybos tarp Estijos ir Rusijos užsienio ministrų buvo bergždžios, pranešė abiejų pusių atstovai, nors yra užsibrėžtas terminas priėmti sprendimo iki rugpjūčio 31 dienos.

Vakarų diplomatai „gana stipriai pastikvi“, jog nepaisant Rusijos muistymosi, Rusijos daliniai bus išvesti ir iš Estijos ir iš Latvijos iki rugpjūčio 31 d., kada Rusijos prezidentas Boris Jelcinas atvyks į Berlyną iškilinėms, atšvęsti Rusijos kariuomenės išvedimą iš Vokietijos.

„Jelcinui būtų per daug nepatogu dalyvauti iškilinėse Berlyne, jei Rusijos kariai tebebūtų Estijoje“, pasakė aukštas Vakarų diplomatas. „Bent mes taip manome“, pridūrė jis.

Rusijai nepatiko nei JAV Senato veiksmai

Rusijos nuotaikos nepataisė nei JAV Senato veiksmai, kuriuo pakeitė JAV užsienio politiką lešų skirstymą. Rusijai skiriamas lėšas sąlygojant kariuomenės išvedimą iš Baltijos šalių. Rusijos pareigūnai tai pavadino Amerikos kišimusi į Baltijos šalių vidaus reikalus, iš dalies JAV vidaus politikos sumetimais. Nors daugumas rusų pareigūnų susitaukė su tuo, kad Baltijos šalys eis savu keliu, jie visvien jaučia pareigą rūpintis juose gyvenančių rusų reikalais.

Su naujomis pataisomis Latvijos pilietybės įstatymas leis daugumai Latvijoje gimusių nelatvių gyventojų tapti Latvijos piliečiais iki 2000-ųjų metų. Ne Latvijoje gimusieji galės prašyti pilietybės nuo 2000-ųjų metų. Bus reikalaujama, kad jie šiek tiek kalbėtų latviškai ir priimtų ištikimybę Latvijai. Bet nepiliečiai, kurie bendradarbiavo su sovietine slaptąja policija, kurie siekė, kad Maskva jėga išlaikytų Latviją, ar buvę aktyvūs komunistai negaus Latvijos pilietybės.

Pagal 1990 m. gyventojų suskaičiavimą, Latvija turi 1.4 milijonų latvių, 900,000 rusų, 120,000 baltarusių ir beveik 100,000 ukrainiečių, tad latviai yra beveik mažuma savame krašte.

Rusijos laikraštis „Argumenty i fakty“ išspausdintame pasikalbėjime Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis pasakė, jog jis nori palaipsniškai integruoti Latvijoje gyvenančių nelatvių, norinčių pasilikti krašte. Nenorintieji integruotis nebus priversti išvykti, jis užtikrino ir prašė, kad Rusija kooperuotų.

KALENDORIUS

Liepos 26 d.: Šv. Ona ir Joakimas, Marijos tėvai; Gluosnis, Greitutė.

Liepos 27 d.: Pantaleonas, Natalija, Danguolė, Žintautas.

SVEIKATOS KLAUSIMAIŠ

MAISTAS IR PROSTATOS VĖŽYS

DANIELIUS DEGĖSIS, M.D.

Jungtinėse Amerikos Valstijose kas penkiolika minučių vienas vyras miršta prostatos vėžio liga. Tas skaičius kas metai didėja. Pagal Amerikos Valstybinio vėžio instituto 1994 metų statistiką, kiekvienais metais prostatos vėžiu sergančių padidėja 21%. Mirimų skaičius nuo šios ligos 1993 metais padidėjo tik 8.6% daugiau negu ankstyvesniais metais. Trys ketvirtadaliai prostatos vėžio auglių randami pas vyrus, turinčius daugiau negu 65 metus amžiaus. Apskritai visos vėžio ligos yra randamos dažniau senų žmonių tarpe, todėl žmonių amžiusi ilgėjant, vėžio ligų skaičius didėja. Ne visi prostatos vėžio augliai vienodai greitai progresuoja. Pavyzdžiui, apie 40% vėžio auglių yra randama pas vyrus, senesnius negu 80 metų amžiaus, mirusių nuo kitų ligų ir neturėjusių prostatos vėžio ligos nusiskundimų.

Šiuo metu nauji diagnostiniai būdai ir moderni technologija padeda aptikti vėžio ligą gana anksti. Kai kurie ekspertai mano, kad žmogaus gyvenimo stilius, pomėgiai ir dieta prisideda prie prostatos vėžio išsivystymo.

Visai neseniai Harvard School of Public Health paskelbė tyrimus 51.000 Amerikos vyrų, 40 iki 75 metų amžiaus. Vyrų, kurie valgė kas dieną apie 89 gramus riebalų, turėjo dvigubai didesnę riziką išsivystyti prostatos vėžio ligoms, negu tie, kurie valgė 53 gramus riebalų dienoje. Idomu, kad valgydamas raudonos mėsos buvo irgi didelis veiksnys vėžio išsivystimui.

Ryšys tarp prostatos vėžio ir riebalinio maisto buvo pastebimas jau prieš 25 metus. Pavyzdžiui, Azijos gyventojai valgo mažai riebalų. Jų tarpe yra mažiau prostatos vėžio ligų. Tuo tarpu Vakarų pasaulyje prostatos vėžiu susirgimų yra gana daug, ypač riebalinį maistą valgančių tarpe. Riebalų turintis maistas rišasi tik su pažengusiom ir išsiplėtusiom vėžio ligom, o ne su lėtai

augančiais vėžio augliais. Lėtai augantys prostatos vėžiai turi kitas išsivystymo priežastis ir yra vadinami tyliaisiais augliais. Jie yra randami vienoj iš trijų prostatų pas vyrus, vyresnius nei penkiasdešimt metų.

Prostatos vėžiui išsivystyti yra ir kitų priežasčių. Pavyzdžiui, vyrai, kurių tėvai yra mirę nuo prostatos vėžio, turi tris kartus didesnę galimybę susirgti prostatos vėžiu, negu asmenys, kurių tėvai prostatos vėžiu nesirgo. Amerikoje gyvenantiems negrams galimybė susirgti prostatos vėžiu yra du kartus didesnė negu baltos rasės vyrams. Kai kurie tyrinėtojai mano, kad vyriškasis hormonas testosteronas, kurio negrai turi daugiau negu baltos rasės vyrai, žadina prostatos vėžio atsiradimą. Amerikos negrų tarpe iš 100.000 vyrų prostatos vėžiu suseraga apie 72-100. Tuo tarpu Afrikoje gyvenančių suseraga tik 4 arba 10 iš 100.000. Afrikos negrai valgo mažai riebalų. Jų dieta turi daugiau daržovių, javinių ir vaisių.

Kinai, gyvenantieji Shanghaije, turi visame pasaulyje mažiausiai prostatos vėžio susirgimų, būtent, tik 1 iš 100.000; tuo tarpu kiniečiai, gyvenantieji Amerikoje, turi 19 iš 100.000. Kai kurie tyrinėtojai sako, kad Amerikoje susirgimai prostatos vėžio augliais didėja todėl, kad amerikiečiai valgo mažai daržovių. Jie sako, kad daržovėse randami specialūs cheminiai junginiai, kurie ir apsaugo prostatą nuo vėžio ligos išsivystymo.

Galbūt šios teorijos yra teisingos, bet objektyviai nustatyti prostatos vėžio ligos priežastis valgo mažai riebalų. Jų tarpe yra mažiau prostatos vėžio ligų. Tuo tarpu Vakarų pasaulyje prostatos vėžiu susirgimų yra gana daug, ypač riebalinį maistą valgančių tarpe. Riebalų turintis maistas rišasi tik su pažengusiom ir išsiplėtusiom vėžio ligom, o ne su lėtai

Nemenčinės vaikų ligoninės pacientai.

ja pas vyrus, o estrogenas — pas moteris. Sutrikus šių hormonų balansui ir ryškiai padidėjus testosterono kiekiui, pas vyrus susidaro sąlygos prostatos vėžiui vystytis. Jau 1940 metais tyrinėtojai nustatė, kad testosteronas žadina prostatos vėžio augimą. Prostatos vėžio augimas gali būti laikinai sustabdytas, sumažinus organizme testosterono gamybą, būtent, pašalinus kiaušinėlius (testes), kurie gamina 95% testosterono, arba duodant moteriškus hormonus, estrogeną.

Vėliausi tyrimai rodo, kad dieta tikrai turi įtaką organizmo hormonų gamybai ir kieki, o hormonai savo ruožtu daro įtaką ir prostatos vėžio išsivystymui. Neseniai Suomijoje praversti tyrimai parodė, kad vitaminas E esą mažina galimybę susirgti prostatos vėžiu, bet šie tyrimai dar nėra galutinai pripažinti. Turint galvoje čia suminėtas

priežastis, sukeliančias prostatos vėžį, kyla klausimas ar yra galimybė apsaugoti nuo prostatos vėžio išsivystymo? Šiuo metu daromi bandymai su vaistu, vadinamu *finasteride*. Manoma, kad *finasteride* gali apsaugoti nuo prostatos vėžio atsiradimo. *Finasteride* trukdo veikimą enzimų, kurie daro įtaką į vyriško hormono metabolizmą. Kadangi vyriški hormonai turi didelę įtaką į prostatos vėžio vystymąsi, gydytojai tikisi, kad *finasteride* stabdys prostatos ląstelių pokyčius, kurie veda į prostatos vėžio ligos išsivystymą. 1993 metais buvo pradėta studija su 18.000 vyrų, vyresnių negu 55 metų amžiaus. Viena jų pusė kas dieną priima 5 miligramus *finasteride*, o kita pusė gauna tik *placebo*. Ši studija tęsis 7 metus. Taigi po septynerių metų paaiškės, ar vaistais galėsime apsaugoti nuo prostatos vėžio ligos.

TARĖSI LENKŲ IR LIETUVIŲ SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAI

Liepos 1 d. baigėsi tris dienas trukęs Lenkijos sveikatos ir socialinių reikalų ministro Ryszardo Jacoko Žochowskio vizitas Lietuvoje. Vizito metu sveikas susitiko su Lietuvos sveikatos apsaugos ministru akademiku Jurgiu Brėdikiu, lankėsi Vilniaus universitetinėje Santariškių ligoninėje, Šalčininkų, Eišiškių, Trakų gydymo įstaigose, Druskininkų sanatorijose.

Pirmą kartą Lenkijos sveikatos ir socialinių reikalų ministras su Lietuvos sveikatos apsaugos ministru buvo susitikę Varšuvoje, kur pasirašė bendradarbiavimo sutartį. Joje numatyta keistis specialia informacija ir specialistais, kartu rūpintis pasienio higiena.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatmeta. Skelbimų kainos prišunčiamas gaus prašyma.

CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

DĖKOJAME VISIEMS KLIENTAMS, KELIAVUSIEMS SU G.T. INTL. Į LIETUVOS DAINŲ - TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ. BUVO MALONU JUMS PATARNAUTI. TEPASILIEKA ILGAI SU JUMIS GRAŽŲS KELIONĖS PRISIMINIMAI! SAKOME — IKI PASIMATYMO VĖL!

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Kelionės išparduotos.

PRIMENAME, kad organizuojame keliones pagal kliento pageidavimus su pilnu turistiniu aptarnavimu.

KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS Į VOKIETIJĄ... LAN-KYSIMĖ PASAULYJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUODŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestinių pervažiavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitines Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirašyti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-t. diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS —
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaraais ir savaitgaliais tel 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.v. - 12.
ketv. 12 - 4 v.p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Nemenčinės Vaikų ligoninės vyriausias gydytojas dr. Imbrasas ir jo pavaduotoja dr. Virginija Jurčiukonienė. Ligoninė vaistais ir reikmenimis nuolat remia Lithuanian Mercy Lift.

Kodėl investicijos neskuba į Lietuvą?

Šis klausimas vis dažniau ir dažniau yra girdimas iš dartinųjų Lietuvos valdančiųjų sluoksnių. Nustebę klausia: „Kodėl užsienio kapitalas neplaukia į Lietuvą? Arba: „Kodėl išeiviai masiniai negrįžta? Jie išeivių nėra pasiilgę ir jų nenorėtų, bet žino, kad ir dolerius kartu su savimi atsivežtu, taip pat ir jų pensijos į Lietuvą plauktų. Nors Litas yra rašomas didžiąja raide, o doleris tik mažąja, tačiau visi jo mieliai laukia. Aš čia jiems jokių patarimų nenorėčiau duoti, kadangi jie ir oficialiems patarėjams pasako: „Ačiū už patarimus, tačiau mes geriau žinome!“

Manyt, pagrindinė priežastis yra ta, kad, besaugodami savo kėdes, nebeturi laiko ir energijos net lietuvišką spaudą paskaityti, o jeigu paskaitytų, tai ir patarimus rastų. Visokie investuotojai ir būsimieji turistai, tik išgirdę Lazdijus minint, ne į tą pusę pažūrėti nenori. O apie juos Lietuvoje rašant, jau daug popieriaus buvo sugadinta, bet padėtis niekuo nepagerėjo. Ir nereikia, kad ji keistųsi, nes Lazdijai – tai geriausia auksa kasykla. Jų dėka jau ne viena pilaitė atsirado. Kuomet prasidėjo privatizacija, pradėjus kalbėti ir rašyti apie „rinkos ekonomiką“, kai kurie Lietuvos vaizbūnai svajojo, kad Lietuva taps Europos Hong Kongu. Savo svajonėse ir sapnuose matė, kaip minios kapitalistų su auksu ir doleriu maišiuokais per sieną veržėsi. Toks vaizdas daugelį iš jų išgąsdino, kad nebeturės ko privatizuoti ar pavogti. Tad ir buvo paleistas šūkis: „Kad Lietuvėles neišpirktų!“

Gal jau beveik pora metų praėjo, kuomet Čikagoje, Jaunimo centre, R. Ozolas skaitė pranešimą. Tuomet jis kalbėjo apie ekonominę veiklą ir užsienio investicijas. Iš jo visos kalbos man daugiausiai atmintyje pasilikio pasisakymas: „Kapitalas gali būti brutalus. Mums nereikia brutalaus kapitalo – jeigu nėra geranoriško, tai keletą metų mes galime ir be jo pagyventi“. Jo žodžiai pildosi, jau kelinti metai, kaip beveik be užsienio investicijų gyvenama. Bet koks gyvenimas? Kuomet Lietuvos ekonomija yra paskutinėje vietoje Europoje!

I kur dailosi užsienio kapitalas? Tai tik ne į Lietuvą! Pasaulio bankų ir bendrovių apklausa parodė, kad investavimų skalėje Lietuva 136-toje

vietoje. Tad įvairūs pareigūnai neturėtų klausyti: „Kodėl užsienio kapitalas nesiveržia į Lietuvą?“ Seimas, priiminėdamas įvairius įstatymus, neturėtų „dviračio išradinėti“, kadangi jis jau seniai išrastas. Bet akis prasikrapštyti ir pažūrėti, kokius įstatymus turi tos valstybės, į kurias užsienio kapitalas plaukia. Taip pat kaip jose tvarkomasi su nusikalčimais. Lietuvos rinka nėra tokia didelė, kad užsieniečiai į ją per įvairias tvoras laiptų. Dabartiniai įstatymai ir didesnių objektų už valiutą pardavimo tvarka yra ne tik archaizma, bet tiesiog kvailia! Lietuvos, ir berods mūsų, spaudoje buvo rašyta apie tai, kad Klaipėdoje už valiutą parduodamas kartono fabrikas (buvęs celiuliozės, J.Ž.). Už tą fabriką nori gauti 18 milijonų dolerių. Atrodytų, kas čia tokio? O reikalus yra toks, kad fabrikas tėra įvertintas tik 5 mil. dol., bet turi tikrų ar tariamų skolų 12 milijonų, tad ir prašo 18-kos, kadangi tie, kurie tą fabriką nuyveno, dar norėtų 1 milijoną uždribti. O prieš ką to fabriko gaminiai sudarė 5-6% viso Lietuvos eksporto. Panašiai atsitiko ir su tabako fabriku Klaipėdoje, kurį amerikiečių bendrovė nupirko. Tik nusipirkus paaiškėjo, kad nupirko ir 5 mil. litų skolą.

1992 metais man teko būti Lietuvoje kartu su grupe Amerikos lietuvių. Vienas jų norėjo atgauti savo tėvo buvusią dirbtuvėlę Kaune, kuri dar ir tais metais šiek tiek veikė, bet atrodė priklausanti XIX amžiui. Buvo suplanuota investuoti apie 7 mil. US dolerių ir toje vietoje pastatyti ir įrengti modernią įmonę. Po dviejų mėnesių laktymo per įvairias ministerijas ir siuntinėjimo nuo „Ainošaus prie Kaipiošaus“ to žemės sklypo jiems nepavyko atgauti, ir kapitalas bus investuotas ne Lietuvoje, o kur nors kitur, kur investitoriai yra labai maloniai sutinkami, nes tik pramonė gamina tautai turtą. Apie visa tai yra ir Lietuvos spaudoje rašoma, bet jau buvau minėjęs, kad Lietuvos valdžios žmonės spaudos neskaito. Jeigu skaitytų, tai gal kitaip viskas vyktų. Dabar net Rygoje A. Brazauskas su žurnalistais kalbėdamas išreiškė nusistebėjimą, kad išeivija negrįžta. Tai aiškiai įrodo, kad nėra gerai informuotas – jeigu tokį klausimą viešai kelia.

EUROPIETIŠKOS NUOTRUPOS

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Vokietijos pašto laišku ir siuntinių skirstymo tarnautojų streikas gerokai palietė kasdieninį gyvenimą. Tiesa, jie yra sporadiniai – vieną dieną Hamburge, Miunchene ar Magdeburge, vėl kitą dieną streikininkai stovi prie pašto durų Essene, Dortmunde, Brandeburge, Rostocke ar Leipce. Manding, steikas stipriausiai atsiliepia, streikuojant Frankfurte, nes jo centrinių paštą pasiekia laiški iš JAV, Kanados ir mielos Lietuvos! Taigi, jau ilgesnį laiką esu atskirtas nuo „pasaulio“, negaudamas ne tik mielų bičiulių laišku, lietuviškos spaudos iš gimtojo Vilniaus, Dėdės Samo ir Klevo lapo kraštų.

Streikuoją ir spausdinių darbininkai. Dienraščiu puslapių gerokai sumažėjo. Labai dažnai jie vėlai pasiekia tabako ir laikraščių parduotuves.

Tuos streikus iš dalies kompensuoja pasaulinės futbolo pirmenybės JAV. Nuo 1990 m. meisterio vardas priklauso Vokietijai. Tačiau pirmos vokiečių rungtynės buvo labai blankios. Bet 21 mil. vokiečių jau 10 val. v. televizijos aparatus atsuko į pirmą ar antrą kanalą, stebėdami savo nūnylėnių kovą, ne

paisant, kad tarp Čikagos ir Vokietijos (vidurio Europos) yra 7 val. skirtumas ir rungtynės baigiasi 12 val. nakties. Tačiau languose dar ilgai matomos šviesos, kadangi vyksta karštos rungtynių diskusijos, būsimų rungtynių prognozės. Rungtynių metu gatvėse judėjimas taip pat sustojo, kur ne kur pasirodė praeivis, viena kita mašina. Suprantama – kas lietuviui krepšinį, tas vokiečiui yra futbolas.

Skundžiasi žaidėjai karštu oru, kadangi Čikagos stadione temperatūra pasiekia (40 C per 100 F). Futbolininkai kiek atsigaua viešbučio kambariuose, nors marokietiai, Nigerijos žaidėjai skundžiasi šaltais kambariais, reikalaudami išjungti vėsinimo sistemą.

Žaidėjų žmonos ar draugės dieną praleidžia prie viešbučio baseino, vakare aplankydamos netolimos nuo Čikago Oak Brook vietovės „Pacific Club“ disko arba apsipirkdamos pasaulio lietuvių sostinės krautuvėse. Kodėl ne, kodėl pinigines laikyti pigius dolerius. Juk „žaliukas“ pasiekė patį žemiausią kursą, nuperkant jį tik už 1

m. 60 pf! O geri Vokietijos futbolininkai yra milijonieriai. Be to, jiems laimėjus meisterio vardą, kiekvieno žaidėjo, laukia 200,000 dol. premija, kiek mažiau už vicemeisterio, trečią vietą ir t.t. Moterims labai patiko Michigan gatvė Čikagoje.

Iš lietuviškos padangės daug žinių neturime. Tiesa, didieji dienraščiai trumpuose pranešimuose beveik kiekvieną dieną spausdina paskutines mūsų tėvynės naujienas, sujungiant jas su tarptautiniais įvykiais. Kelii dienraščiai Maskvos korespondentas Jens P. Dörner, minėdamas Latvijos ir Estijos ginčą su rusiškąja mažuoma, savo komentaru pavadino „Krisenherd Baltikum – krizės židinys Baltija“. Vokietis rašo, kad „Wilna“ taip pat išpėjo rusus prieš bereikalingas provokacijas, o Miuncheno liberalų „Sueddeutsche Zeitung“, Kozyrevui pasirašius bendradarbiavo sutartį su NATO, pažymėjo, kad Maskva reikalauja ypatyng statuso. Tačiau NATO negalėjo Kremlui duoti tokios privilegijos, kadangi tokia pati turi Lenkija, Čekija, Vengrija, Baltijos valstybės.

Iš Irano kalėjimo netrukus bus išleistas lietuvių kilmės inž. Helmutas Šimkus (vokiečiai rašo Šimkus) kalintas nuo 1989 m. ir nubaustas mirties bausme. Jis Irano-Irako karo metu šnipinėjo Husseinui, pranešdamas Bagdadui Irano šaunamų raketų taikinius. Susitarimas pasiektas Bonnoje, po pasitarimų Irano užsienio reikalų ministro Ali Akbar Velajati ir kanclerio H. Kohlio.

FBI DIREKTORIUS VILNIUJE

Kaip „Lietuvos rytas“ rašė, Lietuvoje liepos 1 ir 2 d. lankėsi JAV federalinio tyrimų biuro direktorius Louis J. Freeh.

Agentūros AP korespondentas, rašydamas apie Federalinio tyrimų biuro vadovo kelionę ir pokumunistines Europos valstybes, pateikė tokį epizodą: „Artimiausiais su nusikalstamumu FTB direktorius L. J. Freeh susilietė Lietuvoje. Čia jis apsisistojė naujame viešbutyje („Vilnon“), esančiame apie 20 km nuo Vilniaus.

„Ji valdo mafija arba organizuotą nusikalstelių pinigai“, – vėliau lektuve pasakė L.J. Freeh.

Tai kodėl FTB direktorius, bandantis sutelkti tarptautines pastangas prieš nusikalstamumą, apsisistojė tokioje vietoje? „Nėra pasirinkimo, atsakė L.J. Freeh. – Ten kiekvienas naujas viešbutis yra panašus į šitą“.

Lietuvai reikia ne vien dolerių

Užsienio lietuvių bendravimas su Lietuva vis intensyvesnis. Jį beveik galime suskirstyti į tris grupes. I pirmąją įrikuotume atostogautojus, turistus ir pirmą kartą į savo tėvų žemę keliaujančius tautiečius iš visų pasaulio kampų. Reikia manyti, kad tokios proginės kelionės šią vasarą pasiekė zenitą ir Lietuvą aplankiusiųjų išpūdius netrukus pradėsime girdėti platesniu mastu. Tuo tarpu tie išpūdių įvairūs: daug gražių atsiliepimų, bet nemažai ir neigiamųjų – vadinasi, Lietuva šiuo atveju yra kaip bet kuris kitas kraštas, aplankytas atostogų metu.

Antroje grupėje yra organizuotai ir pavieniui teikiama materialinė pagalba Lietuvos žmonėms: ligoniams, seneliams, našlaičiams, pamestinukams, ar institucijoms (bažnyčioms, mokykloms). Čia galima prijungti ir asmenišką paramą giminėms, artimiesiems, pažįstamiems.

Trečioji užsienio lietuvių grupė tiesia į Lietuvą investicinius tiltus. Nors tuo būdu taip pat teikiama parama, bet ji jau turi ir sau naudos žymes – investuotojai, tikisi, kad jų investuoti pinigai atneš pelną, kitaip nerizikuotų savo turtu.

Tačiau visi, vienokiu ar kitokiu būdu bendradarbiaudami su Lietuva, tai daro savo kilmės šaknų skatinami. Daugelis jų visai nesidomėtų Lietuvos žmonėmis ar ekonomika, jeigu nejaustų tolimą savo tautos sauską.

Artimesnis bendravimas reiškia ir geresnį pažinimą, o, susipažinę su Lietuvos kasdienybe, kartais nepagailime kritikos visoms neigiamybėms, kurias tas mūsų pažinimas atskleidžia. Deja, kritika čia reikalo nepataisys.

Jeigu tikime, kad sovietinė okupacija per tuos dešimtmečius pakeitė lietuvių tautos charakterį, turėtume dėti daugiau pastangų, kad mūsų tautiečiai tėvynėje pamestų okupanto įbruktus įpročius ir daugiau dėmesio skirtų tikrosioms dvasinėms vertybėms. Šiam tikslui nepakanka tik dolerių –

už juos nenupirksime tiesos, pasiaukojimo, ištikimybės, idealizmo, artimo meilės... Antra vertus, juk mes tu dolerių per daug neturime. Mėgstame pasididžiuoti Lietuvos fondo sukauptais milijonais, bet pasiskaitykime (pvz., „Drauge“) apie didžiųjų pasaulio bendrovių investicijas, bankų paskolas. Prieš tai mūsų pagalba yra tik lašelis jūroje.

Lietuvos žmonėms reikia ne vien dolerinės paramos. Turime jiems atiduoti dalį savęs. Kiekvienas kontaktas, susitikimas, darbas jaunimo stovyklose, užsienio lietuvių spaudos pasistūmimas prisidės prie pasiekimo. Maža skale tai jau vyksta, bet dar labai maža. Kad kodėl mes dar vis manome, kad vienintelė veiksminga parama yra pinigai.

Verta pastebėti, kad kita tautai labiau supranta dvasinės paramos reikalingumą. Čia mintin užklysta „Opus Dei“ organizacija. Jos nariai jau kelinti metai ruošia Lietuvos jaunimui katalikiškas stovyklas (anglių kalba), kuriose dirbama evangelizacijos srityje. Stovyklų vadovai yra Amerikos universitetų studentai katalikai, kurie savo pavyzdžiu ir žodžiais stengiasi giliau supažindinti lietuvių jaunimą ne tik su Kristaus mokslu, bet ir su vakarietiška kultūra, istorija, gyvenimo būdu. Kad būtų lengviau stovyklose pradėta darba testai, šio rudenį Vilniuje bus atidaryta nuolatinė „Service Project in Lithuania“ įstaiga. Programą koordinuoja Robert Libertini iš Čikagos.

Zinome, kad jaunimas Lietuvoje šiuo metu ypač traukiamas neigiamų srovių iš Vakarų bei Rytų. Jis neturi gairių, kurios padėtų pasukti, krikščioniškomis vertybėmis pagrįstą gyvenimo keliu. Tuo pasimetimo naudojami įvairios sekotos, mokančios priversti jaunuosius, todėl jiems labai reikia pagalbos. „Opus Dei“ kaip tik ir ateina į talką, bet reikėtų, kad ir mes patys įsijungtume į tą auklėjamąjį darbą. O progų tam tikrai yra, tik reikia jų nevengti.

ties aukštu žemiam. Jame murkdėsi dvi nuogalių poros. Kaip sakė dalyvavusieji, L.J. Freeh pasisuko kėdėje, kad nematytų baseino. („Lietuvos rytas“, 07.07)

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS
ATSIMINIMAI

9

– Mūsų divizija yra gerai pasirengusi eiti į frontą, todėl neturime nieko bijoti!

Jis dar ilgai mums varė savo propagandą, bet visi klausėmės tik pusę ausies.

Po kiek laiko išžygiavome fronto link. Oras vis dar buvo blogas. Snigo, vėjas pūstė sniegą. Vos buvo matyti keletas žingsnių ir priekį. Per dieną toli nebuvo galima nueiti, bet vėlai naktį apsisistojome lauko apkasuose. Ten praleidome naktį. Visi jau žinojom, kad frontas netoli, bet jį pasiekėme tik kitos dienos pavakaryje. Apsistojom Panskajos kaime.

Pasiekę frontą, visi jautėmės neįprastai. Niekas daug nekalbėjo. Atėjo kuopos vadas su polittruku, pranešė, kad pulko vadas įsakė pakeisti dabartinis fronto dalinius. Polittrukas nepamiršo pridurti, kad toji brigada užsitarė didvyrių vardą. Jis pradžioje mums parūpinti maisto, nes ankstyvesnis dalinys palieka lauko virtuvę. Mūsų virtuvė dar nebuvo prisivijusi, todėl buvome antra diena nevalge.

Dar nebuvo visiškai tamsu, tai pamatėme per lauką iš fronto ateinančią brigadą – tuos didvyrius. Jie tikrai neatrodė kaip kareiviai: apšepę, išvargę, matyt, jau kuris laikas buvę pirmose linijose. Mes klausinėjome, kaip ten fronte, kur vokiečiai, o jie tik sakė: – Greit savo akimis pamatysite...

Dar prieš aušrą gavome įsakymą užimti priešakines linijas. Mūsų būrio vadas, labai jaunas karininkas rusas, nežinojo, kaip mus paskirstyti į pozicijas. Gal iš tikrųjų mažai kas žinojo, kur tos pozicijos turi būti. Išsidėstėme, išsikasėme sniege apkasus, kad nebūtų taip šalta. Vadui įsakius, kad būrys eitų į žvalgybą, apsirėngėme baltai. Oras buvo blogas – snigo, pūstė, nebuvo galima toli matyti. Nuėjome gana toli, o gal mums tik taip atrodė, pamatėm kareivį, kuris perbėgo iš vienos vietos į kitą. Tai buvo vokiečiai.

Pradėjo šaudyti iš kulkosvaidžių. Nelabai smarkiai, būs, matyt, nenorėjo parodyti tikrųjų savo pozicijų. Būrininkas įsakė trauktis. Šliaužėme atgal per miglą gal kokį kilometrą. Jau buvo tamsu. Būrio vadas nuėjo į kaimą.

Panskaja gal buvo apie porą kilometrų, todėl būrys turėjo nueiti į kaimą ir atrapuoti, gauti maisto. Visi buvome labai išvargę. Niekas nenorėjo nešti šautuvų į kaimą, nes tie sovietiniai šautuvai buvo gan sunkūs. Be to, žinojome, kad rytojau dieną vėl reikės grįžti atgal į tą pačią vietą – pradėsime puolimą.

Būrininkas patarė šautuvus čia palikti, bet reikia paskirti sargybą. Klausia, kas sutiktų pasilikti, bet savanorių neatsiranda. Tada aš pasakiau, kad pasiliksiu. Ten buvo gana daug sniego, iškasėm duobę, sudėjom šovinius, virš jų šautuvus, gerai užmaskavom. Dar palikom ir man vietos atsigulti. Ilindau į duobę, atsiguliu. Smarkiai snigo, tai už kelių minučių dar geriau užmaskavo. Tikrai pasakius, nebuvau joks drąsuolis, bet buvau labai išvargęs, norėjau bent kiek pailsėti. Be to, galvojau: – Na tai kas, jeigu ateis vokiečiai ir paims į nelaisvę?

Kai atsiguliu, tai netrukus pasidarė jauku, šilta. Nei nepajutau, kaip užmigau. Matyt ir mano utelės buvo pavargusios, kad davė ramybę. Tikrai, jeigu būtų ir vokiečių kariuomenė praejusi pro šalį, nebūčiau girdėjęs.

Rytą atėjo būrininkas ir man sakė: – Eik į Panskąją, gauši maisto, galėsi pasišildyti prie ugnies. Divizija vidurdienį pradės puolimą.

Eidamas į kolchozą, sutikau daug kareivių, kurieėjo fronto link, bet man atrodė, kad tai būtų koks puolimas. Kolchoze radau kuopos vadą ir kuopininką besisildančius prie ugnies. Virėjas man pripylė katiliuką neblogos sriubos. Dar davė mėsos konservų dėžutę. Netrukus atėjo polittrukas ir pranešė, kad tuoj prasidės puolimas. Vokiečiai yra silpni, nebus sunku išlaisvinti tą miestelį. Kolchoze yra artilerijos pulkas, daug tankų. Tačiau jis vis tiek atrodė susirūpinęs.

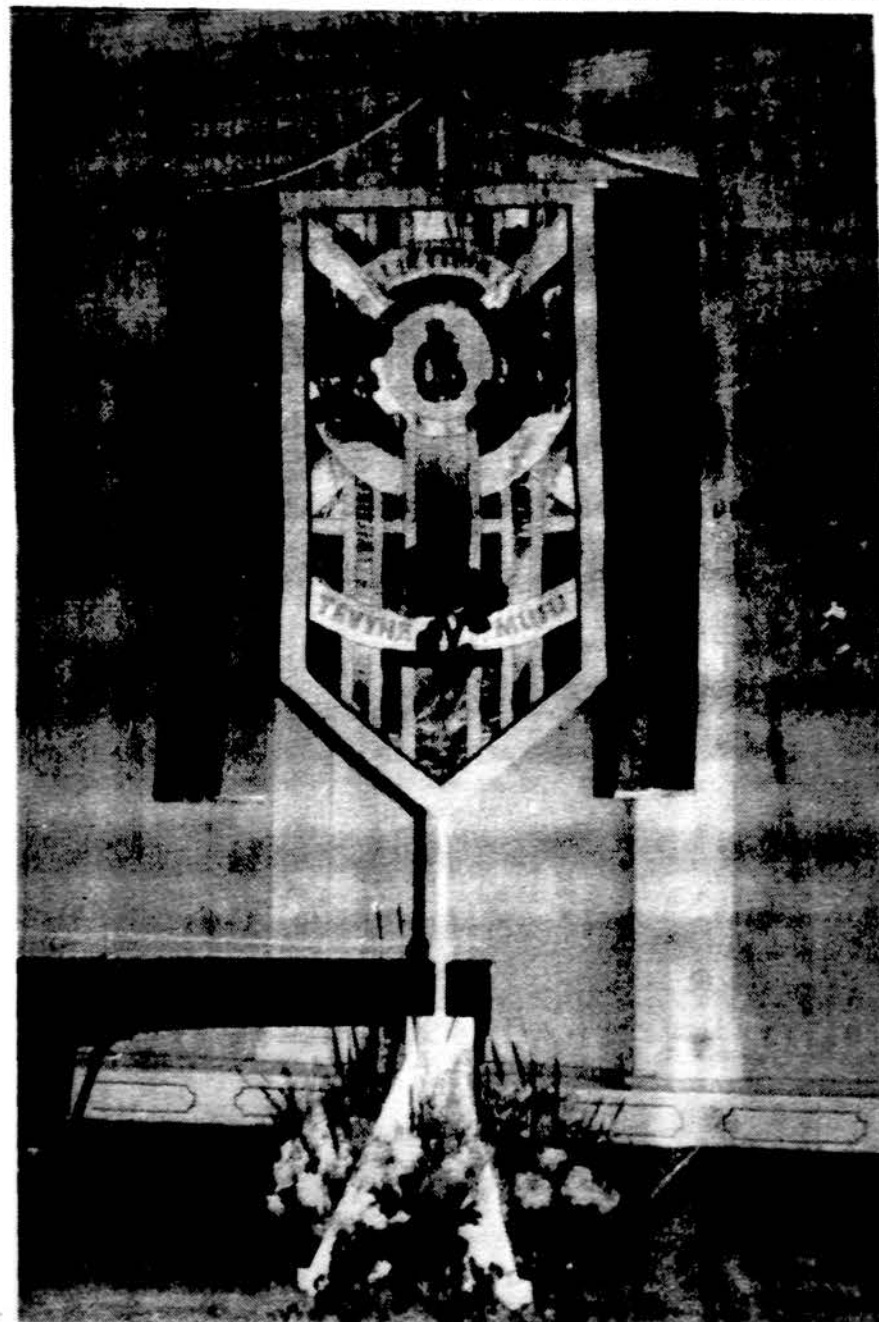
Atrodė labai keista: vokiečiai gal už poros kilometrų, tuoj pradės puolimą, o čia visiškai tylu. Negirdėti nei patrankų, nei kitokių ginklų taškėjimo. Netrukus visą kuopą prie mūsų prijungė. Kuopos vadas sužinojo, kad mūsų kuopa yra paskirta prie antros kuopos. Jis buvo labai susijaudinęs, nervingas ir vis klausinėjo: – Kur gi pagaliau ta antra kuopa?

Prie mūsų grįžo polittrukas, prisikimšęs pilnas kišenės visokių propagandos lapelių.

– Žinau, kur ta antra kuopa. Paskui mane – pirmyn!

Labai gerai prisimenu, kad polittrukas neturėjo nei diržo, nei pistoleto. Anksčiau to net nebuvau pastebėjęs.

Fronto vietovės buvo nelygios – kalmėliai, slėniai. Kaimo, kurį turėjome išvaduoti, nebuvo matyti, nes aki-

Lietuvoje vykusios Dainų ir tautinių šokių šventės vėliava. Nuotr. Gedimino Svitojaus – ELTA

Juozas Žygas

(Bus daugiau)

JUOZO VILKUTAIČIO KETURAKIO GIMIMO METINIŲ MINĖJIMAS PRIENUOSE

Š.m. kovo 1 d. suėjo 125 metai nuo Juozo Vilkutaičio Keturakio gimimo. Gimė jis 1869 m. kovo 1 d. Gulbiniškių kaime, Marijampolės rajone. Iš Lietuvos pasitraukęs, mirė 1948 m. rugsėjo 11 d. Augsburgėje, Vokietijoje. Lietuvoje sukaktis buvo paminėta Maironio lietuvių muziejuje Kaune, radijo programoje, spaudoje bei televizijoje. Kauno dramos teatre buvo suvaidinta jo komedija „Amerika pirtyje“. Nuo 1920 iki 1940 m. J. Vilkutaitis gyveno Prienuose, kur buvo taikos teisėjas, vėliau notaras. Jo visi vaikai lankė kun. F. Martišiaus įsteigtą „Žiburio“ gimnaziją. Šiuo metu keturios dukterys ir sūnus gyvena Clevelande, Ohio.

Prienuose leidžiamas laikraštis „Naujas gyvenimas“ (1994. 03.02) pakvietė Prienu visuomenę J. Vilkutaičio Keturakio, komedijos „Amerika pirtyje“ autoriaus, gimimo metinių progą pasvęsti, kur ir kokį paminklą galima būtų jam pastatyti. Manoma, kad paminklui geriausia vieta būtų ant sklypo, kur kadaise stovėjo Vilkutaičių namas. Bet dabar ten yra didžiojo Lietuvos kunigaikščio Kęstučio paminklas.

Architektės D. Kryžauskienės nuomone, paminklas rašytojui galėtų būti Prienu parke, prie „Revuonos“ viešbučio. Tas parkas taip pat laikomas istoriniu. Jį pasodino buvęs „Žiburio“ gimnazijos direkt. kan. F. Martišius su savo mokiniais. Nebloga vieta būtų ir prie Prienu muziejaus. Paminklą norima pastatyti dar šią vasarą. Deja, nuomos nelengva suderinti. Štai P. Kazlauskas tame pat laikraštyje siūlo paminklą statyti ant buvusio Vilkutaičių žemės sklypo, žymiai toliau nuo Kęstučio paminklo, ant Nemuno kranto. Kuklus žemas paminklas nenustelbtų Kęstučio paminklo. Paminklas turėtų būti iš lauko akmens, surasto Vilkutaičių tėviškėje Gulbiniškiuose ar Gudeliuose, kur jis ilgesnį laiką gyveno. Įrašas turėtų būti: „Čia nuo 1920 iki 1940 m. gyveno „Amerikos pirtyje“ autorius Juozas Vilkutaitis ir jo šeima“.

Kaip rašoma „Naujo gyvenimo“ laikraštyje (1994.4.23) J. Vilkutaičio Keturakio gimimo sukaktis buvo paminėta Prienu „Žiburio“ vidurinėje mokykloje, kurios direktorius Juozas Padvelskis. Čia balandžio 14 d. mokyklos salėje buvo eksponuota gausi medžiaga apie sukaktuvininką. Mokyt. Anarsija Adamonienė, remdamasi surinkta medžiaga, idomiškai nupasakojo apie jubilato gyvenimą ir darbus. Čia pat buvo suvaidinta antroji jo komedija „Šimtas margu“. Vaidino mokiniai ir mokytojai. Iš Vilniaus buvo atvykusi Juozo Vilkutaičio dukraitė dr. Ramunė Rimienė, kurios vyras dirbo JAV ambasados pirmuoju sekretoriumi.

Neseniai gautame laiške Amerikoje Prienu krašto muziejaus direktorė A. Aleknavičienė rašo, jog šiemet skulptūrų parke, prie muziejaus, bus pastatytas ir pašventintas Keturakiui išskobtas koplytstulpis.

Ateinančiais metais suės šimtas metų kai „Amerika pirtyje“ buvo atspausdinta atskira kny-

gele kaip „Ukininko“ žurnalo priedas. „Vakarinėse naujienose“, Vilniaus dienraštyje, žurnaliste J. Godunavičienė rašo, kad Vilniaus pedagoginio universiteto dėstytoja Rada Pabarčienė ruošia tai sukakčiai mokslinį darbą apie Juozą Vilkutaitį Keturakį.

Ignas Medziukas

„AMERIKOS PIRTYJE“ AUTORIAUS ATMINIMUI

Šiemet visa Lietuva, o ypač teatrinio meno mylėtojai mini vienos pirmųjų lietuviškų komedijų „Amerika pirtyje“ autoriaus Juozo Vilkutaičio-Keturakio gimimo 125-ąsias metines. Suėjo ir 95-eri metai, kai ši komedija pirmą kartą buvo parodyta žiūrovams.

Minint šį dvigubą jubiliejų, Kauno rajono Babtų miestelyje buvo surengta visos Lietuvos kaimo teatrų šventė „Pastogė-94“. „Amerika pirtyje“ šimtams į Babtus susirinkusių žiūrovų rodė Kretingos rajono Kartenos kultūros namų teatro aktoriai, vadovaujami režisieriaus Balio Juškevičiaus. Bega dešimtmečiai, keičiasi žmonių kartos, o „Amerika pirtyje“ neseniai. Ji, kaip ir prieš 95-rius metus, populiari Lietuvoje. Minint Juozo Vilkutaičio-Keturakio 125-ąsias gimimo metines, Prienu mieste „Amerikos pirtyje“ autoriaus atminimui statomas koplytstulpis. Kodėl Prienuose? Mat 1920-1940 m. Ke-

Stebėdami J. Vilkutaičio-Keturakio „Šimtas margu“ mokyklos salėje, Prienuose, juokėsi ir dideli, ir maži. Spektaklis buvo š.m. balandžio 14 d.

Žiburiečiai į juos tarpe 2 mokytojai – A. Aladakas ir A. Baltuonė, vaidinę J. V. Keturakio „100 margu“ pjesėje Prienuose š.m. balandžio 14 d.

turakis dirbo šiame mieste teiseju. 1928 m. už nepriekaištingą darbą buvo apdovanotas Gedinio ordinu. Dar ir dabar senesnį šio miesto gyventojai Keturakį prisimena kaip dora, labai teisingą žmogų. Koplytstulpis jo atminimui bus pašventintas liepos 6 d., prieš prasidedant Vilniuje Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventei. Į ją žada atvykti Vilkutaičių gimines iš

Amerikos. Jie apsilankys ir Prienuose. Šio miesto žmonės laukia Juozo Vilkutaičio-Keturakio artimųjų.

Kitame Lietuvos kampelyje, Marijampolės rajone, Gudelių kaime, neužmirštas Juozo Vilkutaičio-Keturakio dėdės Antano atminimas. Jis Gudeliuose kunigavo šio šimtmečio pradžioje. Labai artimai bendravo su labai jaunu, būsimu mu-

sų literatūros klasiku, rašytoju, poetu, profesoriumi, akademiku Vincu Mykoliaičiu-Putinu. Jaunasis Putinas „Atsiminimuose“ apie kunigą Antaną Vilkutaitį kalba kaip apie šviesią to meto asmenybę. Jaunasis Putinas kunigo bibliotekoje rado savo sielai brangių ir artimų poetų simbolių kūrybos. To jis neužmiršo visą gyvenimą.

Vytautas Masikonis

Making a big world smaller.

What difference does it make that Lufthansa flies to more international destinations than any other single airline? Or that every 40 seconds a Lufthansa plane takes off or lands in one of 180 cities around the world? The point is that over the years every experience with every traveler, from every corner of the world, has helped us understand you. We've come to know cultures and customs from around the globe. All the better to help you feel at home everywhere, on the ground, and in the air. Even in many cities we don't fly to, you'll find a Lufthansa office ready to serve your needs. Experience that's worldwide and worldwide. It's a difference that's helped us make friends with a world full of travelers. And that can make this big world feel very small indeed.

Lufthansa

For reservations and information call 1-800-645-3880 or see your travel agent. Lufthansa Miles & More™ and United Mileage Plus™ are now fully reciprocal. Accrue or redeem miles in either program when you fly on Lufthansa flights or flights operated by our global partner, United Airlines.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8854
(312) 581-8854

ELEKTROS.
[VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turū Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Galiu padėti namų ruošoje, prižiūrėti motiutę arba vaikus. Skambinkite **Laimai: 312-247-8416**.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteriui FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

HELP WANTED

Ieškomas technikas taisyti radijo ir televizijos aparatus. Skambinti Raimundui arba Rūtai 9:30 v.r. - 6 v.v. Tel. 312-776-7000.

CONSTRUCTION WORKERS

needed full time immediately. Bricklayers, tuckpointers, concrete finishers & laborers. Some English necessary. 312-463-5666 Mon. - Sat. 9 am to 5 pm

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA

1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytojas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.

Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrišta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir Lietuvoje. Knygos kaina **15.00 dol.** Užsakant paštu, dar pridėdama **2.50 dol.**, į Kanadą **3.00 dol.**, kitus kraštus **3.50 dol.** Illinois valstijos gyventojai dar pridėda **1.31 dol.** mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.**

VIENA KNYGA — VIENAS DOLERIS ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI DRAUGE

GENEROLO RAŠTIKIO TRAGEDIJA. A. Martinionis. 32 psl. STIPRESNI UŽ MIRTĮ. NKVD aukos — Lietuvos karininkai A. Martinionis. 57 psl.

NUTRAUKTI GYVENIMAI. NKVD aukos — Lietuvos karininkai. A. Martinionis. 30 psl.

VARPAI SKAMBA, apysaka. Stasius Būdavas. 180 psl. ŠVČ. MERGELES MARIJOS LITANIJA. Lacrima. 71 psl. ABRAOMAS IR SŪNUS, prem. romanas. Al. Baronas. 206 psl.

VIENIŠI PASAULIAI, romanas. Alė Rūta. 265 psl. ŽEMAIČIŲ VYSKUPAS MOTIEJUS VALANČIUS. Kun. Ant. Alekna. 300 psl.

GYVENIMO VINGIAIS, romanas. Dr. P. Karvelienė. 360 psl. KALBININKAS JUOZAS SENKUS, biografija. Pr. Naujokaitis. 77 psl.

GYVOJI DVASIA, I, II, III, IV t. Mąstymai kiekvienai metų dienai. Kun. dr. J. Vaitkevičius, M.I.C.

ONA, novelės anglų kalboje. Vyt. Beliajus. 100 psl. MISTINIAME SODE, atsiminimai. My. Vaitkus. 207 psl. VIENOS AISTROS ISTORIJA. Mig. Unamuno. 159 psl. SEPTYNIOS VIENATVĖS, poezija. O. V. Milašius.

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai pridėda sales tax 8.75%. Tačiau visi — tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai, dar pridėda supakavimo išsiuntimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

UŽDARBS — MALKOMIS

Raseinių rajono bedarbių darbo birža bei paminklų tvarkininkai pakvietė tvarkyti piliakalnių. Nors mokeskis nedidelis, žmonės patenkinti: jie pasigamina malkų ir mintimis pakeliauja po praeitį.

LAIŠKAI

GĖDA KRAŠTUI

I Klaipėdos uostą draugiškam vizitui buvo atvykęs JAV karinis laivas ir atvežęs daug dovanų Klaipėdai bei Lietuvos kariniam laivynui. Už tą dviejų dienų viešnagę Klaipėdos uosto vadovybė pareikalavo užmokėti 21,000 dol. Išsėdęs kapitonas užmokėjo tik 10,000 ir pareiškė, „kad šitaip nelupikaujama net Afrikos šalyse“ („Draugas“). Jis taip pat išsireiškė, kad nepatirsiaš ne tik karo, bet ir prekybos laivams plaukti į Klaipėdą.

Tiesiog nesuprantamas Lietuvos susisiekimo ministerijos kvailumas ar gobšumas, o gal ir kai kurių valdininkų noras pakentėti prekybai ir draugiškumui su Vakarų kraštais. Nėra paslaptis, kad Rusija nori Lietuvą įtraukti į savo politinę ir ekonominę sferą. Tai pasiekti ji vartoja ir vartos įvairius metodus. Lietuvos slaptoji žvalgyba turėtų susidomėti šitokiais ministerijos ar ministerijų tarnautojais, kenkiančiais Lietuvai.

Jonas Jurgelis
Maywood, IL

DĖMĖ LIETUVOS VARDUI

Perskaičius AGEP agentūros liepos 7 dienos pranešimą apie Klaipėdos uosto vadovų elgesį, apsilankius JAV kariniam laivui „Hayler“, tenka visiškai pripažinti teisingą laivo vado pareiškimą, jog net Afrikos šalyse taip nelupikaujama. Už dviejų dienų viešnagę uoste pareikalauta 21,000 dolerių. Tikrai galima įžiūrėti uosto vadovybės tendencijas, rodant didžiausią nepalankumą tokiame apsilankymui.

Kyla klausimas, kokios valstybės interesams iš tikro ta vadovybė atstovauja?

Daugiau negu gėda! Tai tiesiog buvusios vienos vaivangiųjų tautų – lietuvių tautos pažeminimas, tokiu būdu priimant svečius su dovanomis. Ar bus dar drįstama ir toliau kalbėti apie paramos reikalingumą iš tos valstybės, kuri priėmė kaip savo vaikus didelį skaičių lietuvių, pasitraukusių nuo „raudonojo maro“, nei vienam neatsakydama savo pilietybės? Ar dar ir toliau maldausime priimti mus į savo gimtinę tu, kurie nepaliaudami savo pažadais ir įstatymų forma užslėptais veiksmais tyčiojasi iš mūsų?

Jeigu Lietuvos vardas dar kam nors yra prasmingas, užsienio lietuvių pastangos per ALTA ar Bendruomenę turėtų būti atitinkamas pareiškimas JAV laivynui ir vyriausybei padengiant jų sumokėtą sumą.

Mikas Jurgaitis

Venice, FL

ILGIAUSIŲ METŲ – DRAUGUI

Jeigu kuris iš mūsų „dasi-varome“ iki 85 metų, kaip Lietuvos feljetonistas Gražys sako, tai „BRAC“, jau padarei! Žinoma, tas netaikoma laikraščio amžiui. Čia yra visiškai skirtinga sąvoka.

Juk „Chicago Tribune“ dienraštis jau sulaukė 147 metų. Todėl mūsų lietuviškas „Draugas“ palyginti dar yra labai jaunas.

Idomu, kad jo 85-tąjį gimtadienį švenčiant, redakcijoje paliko tik vien moters. Žiūrint iš kitos perspektyvos taško, šio laiško autorius tiki, kad moteriškumas, švelnumas, jautrumas, kantrybė ir meilė savajai spaudai išlaikys „Draugo“ jaunystę ir ateities kartose.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

NE TURTO MES NORIM

Nors „Drauga“ gauname pavėluotai, bet ji perskaitome nuo A iki Z.

Su įdomumu iš aprašymų sekame gyvenimą Lietuvoje.

Liepos 14 d. laidoje Eg. Klumbys dėl pilietybės atstatymo klausimo rašo: „Daug kartų man teko diskutuoti tais klausimais su išeivijos lietuviais tiek Lietuvoje, tiek už Atlanto. Ir kaip nebūtų liūdna, galiu drąsiai tvirtinti, kad nemažai daliai išeivijos tautiečiai pilietybės klausimas rūpi tik kaip būdas atgauti išlikusį turtą Lietuvoje“.

Tikrai liūdna. Perskaičius tą straipsnį, tos mintys mus tiesiog sukrečia ir skaudžiai užgauna iki širdies gelmių. Kiek sielotas, kiek išgyventa Tėvynės netekimas, jos žiaurios kančios... gal sunku yra suprasti tiems, kurie to neįgyveno. Juk mes ne geresnės duonos ieškodami palikom artimuosius, savo gimtuosius namus ir bėgom į nežinią. Bėgome, nes jau išgyvenome savo artimųjų išvežimus į Sibirą... Bėgome su viltimi sugrįžti.

Tikrai, kad yra, kurie nori susigrąžinti savo prarastą turtą, bet ne visi. (Kiek liko mums gyventi?) Mums yra padaryta moralinė skriauda. Mes gimę Lietuvoje, mes čia kovojom visom išgalėm dėl jos laisvės, dėl jos vardo, auklėjom savo jaunimą lietuviškoje dvasioje. Kas gali išrauti mums tą teisę? Juk tie, kurie jau pelenais grįžta į tėvynę, grįžta ne turto ieškodami. Jūs priglautų ir čia svetinga žemė. Jie grįžta, nes kaip ir mes visi, jie karštai mylėjo savo tėvų žemę, kuri buvo išplėsta prieš jų pačių norą.

Regina Sabaliūnienė
Hot Springs, AR

KODĖL „TIESA“ „PERSIKRIKŠTĖJO“ I „DIENĄ“

Daug metų skaitėme laikraštį „Tiesa“. Tai buvo KPSS, vėliau LKP ir LDDP ruporas. Kiek buvo šio laikraščio informacijos tiesos? O gi tiek, kiek leido KPSS, LKP ir LDDP cenzūra. Ko siekiama „Tiesos“ laikraščio pavadinimo pakeitimu? To paties, ko buvo siekiama LKP pavadinimo pakeitimu į LDDP. Vadinas, tai pati panelė, tik nauja suknelė...

LKP, turėjusi „nešvarią“ praeitį, „persikrikštijusi“ į LDDP, laimėjo rinkimus į Seimą. Turėdama daugumą Seime, vykdo vidaus politiką nepopuliarią savo rinkėjams, o užsienio politiką – pragaistingą Lietuvai.

„Tiesos“ laikraščio „persikrikštijimas“ į „Dieną“ – populiarumo jai tikrai nesuteiks! Populiarumą skaitytojų tarpe galima pasiekti, spausdinant objektyvią ir teisingą informaciją apie vyriausybės vykdomą politiką, šalies ekonomiką bei kasdienės aktualijas.

Šito ir pasiekė populiarūs mūsų laikraščiai „Lietuvos aidas“, „Aušros alėja“, „Valsietis“, „Tremtinys“, „Jurnalas“, „Trimitas“ ir kt. Nors Seimo daugumai jų „tonas“ nepatinka, tačiau minėtų laikraščių tiražas auga! Skaitytojai juos mėgsta!

Linkime ir „Dienai“ žengti jų keliu!

Jonas Vaišnoras
Kursėnai

DĖL VARGONŲ VAMZDŽIŲ

Juokingai skamba P. Balio straipsnyje ginčai („Drauge“ liepos 20 d.) apie Kretingos bažnyčioje įrengtus elektroninius „Allen“ firmos vargonus, kurie kainavę 80,000 dolerių.

Vargonininkas R. Gučas įvardina, kad įrengti ne vamzdiniai (kurie būtų kainavę 1,000,000 dolerių). Anot jo,

vamzdiniai vertingi kaip rankų dirbiny, kaip kultūros paminklas, kuris išsilyjeja į keleto kartų gyvenimą. O elektroniniai vargonai yra tik prekė ir viskas. Kitas vargonininkas G. Kviklys tvirtina, kad vamzdiniai vargonai – kaip paveikslas – esą nepakartojami. Ir kompiuteris negali jų pakeisti.

Ar verta dėl to ginčytis! Man atrodo, kad ir šiuo metu įrengti elektroniniai vargonai, kainavę 80,000 dolerių yra prabanga. Lietuvėlė atstatoma ne iš to galo.

Verčiau didžiąją dalį pinigų reikėtų panaudoti butų statybai tremtiniams iš Sibiro, ar našlaičių ir senelių globai, o garsiems muzikologams vargonininkams šiuo metu duoti pasireikšti, kad ir ant paprasčiausių fisharmonijos.

Vacys Laniauskas
Palos Hills, IL

ESAME DĖKINGI

Kartais ir pilkoje kasdienybėje būna nuostabiai šviesių akimirkų. Toks saulės spindulėlis šių metų birželio mėnesį mums Rytų Baltarusijos lietuvių klubo Vilniuje atstovams buvo žinia, kad Lietuvoje viešintis tautietis iš Kanados A. Brazys, perskaitęs „Lietuvių godose“ mūsų nelinksmas godas, užjausdamas mūsų vargus, susirūpino mūsų reikalais.

Prieš gerą šimtmetį buvę dideli lietuviški kaimai Mogilovo, Vitebsko srityse (kadaisie priklausiusių Lietuvos Didžiąjai kunigaikštystei) – Maskva, Sofeiskas, Babinavičiai nyksta, jau seniai netekę bažnyčių, lietuviškų mokyklų, skaityklų, kur galėtų sueiti, negauna lietuviškos spaudos, nors dar moka skaityti ir rašyti lietuviškai. Jūs palietėte Černobylio avariją – yra sergančių žmonių. Visiems jiems reikalinga pagalba – vaistai, drabužiai, maisto produktai.

„Beržyno“ klubo (taip vadinamės mes, kilę iš tų kaimų žmonės, dabar gyvenantys Lietuvoje) nariai iš savo kuklių išteklių mėgina, kiek galedami, jiems padėti. Todėl Alfredo Brazio dovanoti 500 lt mums yra iš tiesų didžiulė parama – jau galėsime dar kartą aplankyti savo artimuosius, galbūt nuvežti šventą paveikslą jų koplytėlei, knygų vaikams, vaistų.

Taip pat labai nuosirdžiai dėkojame Salomėjai Endrijonienai, paaugėjusiai gerų knygų iš savo turiningos namų bibliotekės. Dalį jų mes nuvešime į Malkavos kaimą, dalį perduosime Lietuvos vaikų mokyklai Vilniuje ir Vilniaus lietuvių kultūros namams. Pasidalinsime ir su kitu Baltarusijos lietuvių klubu – gervėtiškiais.

Dar kartą dėkojame, kad mus atsimenate ir prašome – neužmirškite! O jei atsirastų geradarių, galinčių mus materialiai paremti – mūsų klubo sąskaita: 5700895 kodas 260101701 komercinis bankas „Aurabankas“, Vilnius, Vaizganto, 8.

Valentina Juškauskienė
Rytų Baltarusijos lietuvių klubo „Beržynas“ pirmininkė

Lankantis JAV sostinėje Lithuanian Mercy Lift darbuotojams, Vilgaile Lendraitienė (kairėje) ir Maria Utz susitiko su Kongreso nariu iš Ohio, Sherod Brown. Apsilankymo tikslas: parama Lietuvos medicinai.

„MEDJUGORJE“ ČIKAGOS PRIEMIESTYJE

1990 m. rugpjūčio 15 d. Joseph Reinholtz, pensininkas, geležinkelio tarnautojas, pareiškė, kad jis regėjo Mergelę Mariją, kai meldėsi prie 15 pėdų kryžiaus tarp dviejų ažuolų, iš kurių vienas buvo trikamienis.

Joseph Reinholtz istoriją prasiėjo 1980 metais, kai jis staiga prarado regėjimą ir buvo ligoninė 5 dienas. 1987 metais jis nutarė važiuoti į Medjugorje, Bosnia Herzogovinoje, kur įvyksta daug stebuklų ir pagijimų. Ten jis susitiko Vicka Ivankovic, viena iš šešių regėtojų, kuri mato ir kalba su Dievo Motina ir perduoda Jos pranešimus pasauliui nuo 1981 metų birželio 24 dienos. Kai Vicka pasimeldė už šį nelaimingą piligrimą, Joseph prižadėjo, kad jis pasvęs likusį savo gyvenimą, meldamasis ir dirbdamas už nepagydomus ligonius.

Sužadintas šio patyrimo, Joseph grįžo namo ir po dešimt dienų, meldamasis prieš Dievo Motinos statulą, pradėjo neaiškiai matyti statulos šešėlį, o paskui ir visą statulą. Jis tuo jau pastebėjo, kad Mergelės Marijos statula verkia. Ji taip verkė tris dienas ir tris naktis. 1989 metais balandžio mėnesį Joseph vėl važiavo į Medjugorje ir čia vėl susitiko regėtoja Vicka. Ji pasakė, kad, grįžęs namo, turi surasti apie 15 pėdų aukštumo kryžių, kuris yra tarp dviejų medžių ir vienas iš tarp medžių yra trikamienis. Kai jis suras šią vietą, jis turi ten eiti ir melstis.

Grįžęs jis pradėjo ieškoti netoli savo namų ir atrado Dangaus Karalienės kapuose Hillside, Čikagos priemiestyje. Daugiau kaip dvejus metus Joseph kiekvieną dieną eidavo melstis. Per šį laikotarpį kryžius kartais kraujuodavo ir jis nufotografavo šį antgamtinį reiškinį.

1990 metais, rugpjūčio 15 d. jam pasirodė Dievo Motina, kai jis meldėsi prie kryžiaus. Ji ir vėl apsiėmė lapkričio 1 dieną su Mykolu, archangelu ir trimis angelais. 1991 metais, liepos mėnesį, apie šį įvykį sužinojo žinių agentūros, plačiai paskleidė žinią per laikraščius, radiją ir televiziją. Nuo to laiko tūkstančiai žmonių renkasi melstis su Joseph. Dabar apsiėmė vykdyti kiekvieną dieną, 9 val. r., išskyrus antradienis, kai regėtojas Joseph važiuoja į senelių ir ligonių prieglaudą ir su jais meldžiasi. Sekmadieniais apsiėmė vykdyti 10:30 r. yte. Foto aparatai kartais nufotografuoja Mergelės Marijos siluetą netoli kryžiaus. 1991 m. rugpjūčio 15 d. yra užregistruota, kad buvo suvažiuavę apie 10,000 žmonių.

Prieš atvykstant regėtojui, kalbami septyni poteriai Dievo Motinos intensija. Atvykus Joseph, visi palengva kalba vieną dalį rožančiaus ir kitas maldas. Nuo 1992 metų vasario 19 Mergelė Marija prašė melstis už šv. Tėvą. Pasibaigus maldoms, regėtojas kalba su Dievo Motina ir paskui pasako žmonėms, kaip atrodė Mergelė Marija ir ką kalbėjo.

Reikia pabrėžti, kad tikintieji nėra įpareigoti tikėti į privačius apsiėmimus, nes viskas, kas reikalinga mūsų išganymui, yra apreiškta viešame Kristaus mokyme ir surašyta Šventame Rašte. To nepaisant, privatus apsiėmimai padeda bei paskatina gyventi ir laikytis mūsų Bažnyčios mokymo. Tokie apsiėmimai yra kaip dovana žmonijai, kad sustiprintų mūsų tikėjimą.

Pranešimai yra tokie pat kaip Medjugorje. Mergelė Marija prašo melstis, atgailauti ir atsiversti. Kiekvieną dieną žmonės renkasi prie šio kryžiaus, ar lyja ar šalta, ir meldžiasi. Reikia pabrėžti, kad žiemos metu, kada būna labai šalta žmonės gali pastebėti matomą stebuklą. Regėtojas ateina apsiėmęs tik lengvu švarkeliu, be kepurės ir be pirštinių, ir jam nešalta.

Pagal daktarų tvirtinimą, Joseph Reinholtz akių stovis yra toks, kad jis negali matyti, tačiau jis mato ir net mašiną vairuoja.

Kadangi žmonės mindžiojo karių kapus, tai kapų administracija šį kryžių perkėlė į kitą vietą ir padarė mašinoms pastatyti aikštelę.

Dangaus Karalienės kapinės yra Roosevelt Rd. ir Wolf Rd. kampe, netoli dviejų greitkelių: 294 ir 290.

Popiežius Urban VIII pasakė taip apie privačius apsiėmimus:

„Privatais apsiėmimais yra geriau tikėti, nei netikėti, nes, jei tikėtis ir pasirodys tikri, jūs būsite laimingi įtikėję, nes mūsų motina Bažnyčia tiki. Jei jūs tikėjot ir pasirodė esą klaidingi, jūs gausite visas malones, kaip už tikrus apsiėmimus, nes jūs tikėjot, kad yra tikri apsiėmimai“.

Popiežius Jonas Paulius II pasakė apie išgarsėjusius Medjugorje apsiėmimus: „Tegul žmonės važiuoja, tegul meldžiasi ir tegul atsiverčia“. Taigi nereikia važiuoti toli į Europą ir išgarsėjusius Mergelės Marijos apsiėmimus Medjugorje, mes juos turime čia pat Čikagos priemiestyje.

Emilija Pauzuolienė

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryti, jei mano artimieji mirę toli nuo namų? Ką daryti, jei aš mirčiau kažkur...? Ką mano šeima darytų...? Ką daryti, jei...“

Nestebina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, jei...? Mes visi esame judri visuomenė: darbo reikalais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite – Mes galime jums padėti! Nelaimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbininkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group“ Amerikoje didžiausia grupei specialistų, kurie gali mirusįjį atvežti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems – ir viskas sutvarkyta!

Patarimas: Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nuspręskime, kaip jūs norėtumėt tvarkytis nelaimės atveju. Kelios minutės sutapys jums ne vieną skausmą ir rūpesčių valandą.

CHICAGO

PALOS HILLS

PETKUS & SON

MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų
ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS
312-476-2345

CICERO

LEMONT

PADĖKA

A.†A.

ČESLOVAS GRINCEVIČIUS

Mano mylimas Vyras mirė 1994 m. birželio 28 d. Jo palaikai bus pervežti į Lietuvą liepos 28 d. ir palaidoti rugpjūčio 1 d. Vilniuje, Antakalnio kapinėse.

Nuosirdžiai dėkoju kun. dr. V. Rimšeliui, MIC, bei koncelebrantams prel. I. Urbonui ir kun. P. Dauginčiui, SJ, atnašavusiems šv. Mišias už jo sielą, o kun. V. Rimšeliui dar ir už gražų Česlovo prisiminimą pamoksle. Dėkoju skaitytojams šv. Mišių metu – D. Bindokienei ir dr. P. Kisieliui, taip pat sol. D. Stankaitytei už gražų giedojimą šv. Mišių metu ir K. Skaisgiriui už vargonų muziką bei Tėvams Jezuistams, leidusiems pasinaudoti jų koplyčia.

Dėkoju Jaunimo centro vadovybei, suteikusiai galimybę Česlovo draugams ir pažįstamiems po šv. Mišių susiburti J.C. kapinėje atsisveikinimui.

Esu dėkingas LV bičiuliams už pagalbą, rengiant šį atsisveikinimą ir St. Dziugui, jį pravardant.

Nuosirdus ačiū su Česlovo atsisveikinimais: „Draugo“ vyr. red. D. Bindokienei, ne tik už turiningą, gražų ir paguodžiantį žodį, bet ir už jos suteiktą pagalbą; dekoju St. Petersonienei, Pedagoginio Lit. instituto direktorei, atsisveikinusiai kolegų, ateitininkų ir šatrijųčių vardu, dr. J. Račkauskui, Lituanistikos Tyrimo ir studijų centro direktoriui, dr. K. Ambrozaičiui, „Į Laisvę“ fondo direktoriui, taip pat ir S. Endrijonienai, Jaunimo centro direktorei.

Mano padėka Viktorijai ir Antanui Valavičiams už jų daugiairpą pagalbą, „Margučio“ radijo valandėlės vedėjui P. Petručiui už gražų Česlovo paminėjimą radijo programoje.

Dėkoju visiems, pareiškusiems užuojautą, ar skyrusiems auką ir visiems, lankiusiems Česlovo jo sunkios ligos metu namuose ir ligoninėje.

Mano ypatinga padėka priklauso Janinai Rupeikienei ir Kazimierui Šablevičiui, kurie ilgus mėnesius nepailstamai rūpinosi Česlovo ir manimi.

Dėkoju laidotuvių direktoriui Donald M. Petkui už jo rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdusi žmona Aldona

PADĖKA

A.†A.

FELIKSAS PUTRIUS

Nuosirdžiai dėkojame visiems, kurie atsisveikino su Teveliu koplyčioje bei kapinėse ir suteikė mums pagūdą ir paramą.

Ačiū kun. J. Kuzinskui, Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonui už užuojautą, maldas koplyčioje ir kapinėse.

Ačiū p. A. Repšienei, kuri ALTO vardu pagerbė ir labai idomiai apibūdino Tevelio gyvenimą.

Padėka savanorių kūrėjų būreliui „Ramovėnai“ už labai įspūdingą Tevelio pagerbimą.

Dėkojame sol. Danai Stankaitytei už giesmes bažnyčioje. Ačiū karsto nešėjams už paskutinį patarnavimą. Ačiū visiems už aukas, gėles ir užuojautas.

Dukros, sūnūs, anūkai ir proanūkai.

KAM MOKĖTI DVIEMS LAIDOJIMO ĮSTAIGOMS, JEI VIENAS TELEFONO SKAMBUSI GALI VISKĄ SUTVARKYTI, NEŽIŪRINT NUOTOLIŲ?

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Laimės šulinys“ kaupiasi gražios dovanos ir laukia, kad „Draugo“ gegužinės svečiai pradės tame „šulinelyje“ dovanas žvejoti. Laimėjimams fantų atvežė: Polė ir Antanas Tuskeniai, Albina Lietuvninkienė, Jadvyga Rutkienė, Danutė Stankaitytė, Stasys Baras, J. Bubnys, Veronika ir Klemensas Polikajai, Elena Roženienė, Estelle Rogers, Dalia ir Albinas Saliai, Algis Cepenas. Nuosirdžiai jiems dėkojame už įvairius, idomių, vertingus (kai kurie net labai vertingus!) fantus. O visus Čikagos ir aplinkinių lietuvių kviečiame atvykti į „Draugo“ gegužinę, kuri įvyks jau ateinantį sekmadienį, liepos 31 d.

Birutė Jasaitė „Draugo“ gegužinės laimėjimams padovanojo nedidelį televizorių. Jai tariaime nuosirdų ačiū.

Iš Dainavos stovyklavietės mums rašo Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė ir Mokytojų sąjungos savaitės stovyklos vadovės: Jūratė Krokytė-Stirbienė, Dana Mikuzienė, Angelė S. Bailey. „117 mokytojų studijų savaitės dalyvių sveikina „Drauga“ ir dėkoja už nuolatinių dėmesį lituanistiniam švietimui. Svetingoji Dainava priėmė darbingai nusiteikusius mokytojus, kurių „kasdieninė duona“ yra paskaitų ciklai, praktiniai užsiėmimai ir vakarinės programos. Taip pat vyksta užsiėmimai vaikams, jaunimui ir lietuviškai besimokantiems. Jums ir Jūsų kolegoms linkime toliau sėkmingai dirbti, o „Draugui“ — niekad nestokoti draugų“.

Skautų ir skaučių vyksiančių į Rako stovyklą, bagažas į Lietuvius centrą Lemonte atvežamas pirmadienį, rugpjūčio 1 d., tarp 7-9 val. vak. Asmeniui leidžiama pasiimti du lagaminus, kartu su miegmaišiu ir lovute. Ant visų daiktų turi būti aiškiai užrašytas savininko vardas ir pavardė. Bagažas taip pat turi būti pažymėtas atitinkamų spalvų juostelėmis sekančiais — Sesejės rajonas — geltona, Jaunų šeimų rajonas — žalia, Brolijos rajonas — raudona ir Jūrų skaučių rajonas — mėlyna.

A. Beniulis, buvęs ilgametis „Draugo“ skaitytojas ir rėmėjas, neseniai apleido šį pasaulį. Jis buvo užsiskęs dienraštį kitiems metams iki liepos 15 dienos. Šis prenumeratoras mokėstis per jo testamentą vykdytoją dabar buvo paskirtas kaip auka „Draugo“ išlaikymo išlaidoms sumažinti. Tai yra puikus mostas, kad, užot gražius prenumeratorus mokėstis kam nors kitam, jis paliekamas kaip dovana mūsų dienraščiui padėti.

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Siunčiame automobilius. Pinigai pervejami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

Dr. Adolfas Damušis, birželio mėn. pabaigoje išvykęs į Lietuvą dalyvauti XII Ateitininkų kongrese bei kituose renginiuose, liepos 8 d. sunešė galavos ir buvo paguldintas Greitosios pagalbos ligoninėje Lazdynuose, prie Vilniaus. Liepos 12 d. tos pačios ligoninės neurologas dr. Laurikėnas sėkmingai atliko jam galvos operaciją. Dr. Damušis po operacijos yra atsigavęs ir tikimasi, kad šią savaitę jau bus paleistas iš ligoninės. Su juo Lietuvoje kartu yra žmona Jadvyga Damušienė ir duktė Gintė Damušytė iš New Yorko.

„Ačiū už jūsų pastangas leisti „Drauga“, be kurio mūsų, senių, gyvenimas būtų labai liūdnas. Linkiu sėkmės ne visada maloniame darbe“, — rašo mūsų skaitytoja Leokadija Pačauskas Union Pier, MI, atnaujinama dienraščio prenumeratą, įstodama į Draugo fondą rėmėja, gražindama laimėjimo bilietėlių šakneles ir dar pridėjusi auką. Už viską nuosirdžiai dėkojame.

„Žalių kortelių“ pakeitimas bus vykdomas „Seklyčioje“ rugpjūčio 4 d., ketvirtadienį, nuo 9 val. ryto iki 2 val. p.p. Kviečiame visus, kurie turi „žalių kortes“, išduotas prieš 1978 metus, ir nėra Amerikos piliečiai, šia paslauga pasinaudoti. Ligoniai, asmenys nepajėgūs atvykti į „Seklyčią“, gyvena slaugos namuose, prasmę registruotis „Seklyčioje“ — Socialinių reikalų raštine, tel. 312-476-2655. Kviečiame visus Čikagos ir aplinkinių lietuvių pasinaudoti šia proga.

Dail. Rimantas Dichavičius, apsilankęs Illinois gubernatoriaus Jim Edgar etninio reikalų įstaigoje Čikagos vidurmiestyje. Čia jis matomai su įstaigos vedėja Pat Michalski. Svečias buvo apdovanotas knygomis apie Illinois valstiją. Nuotr. J. Tamulajio

x Birutė Kožicienė „Saulutės“ Floridos skyriaus pirminkė, atsiuntė „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būreliai, Floridos gyventojų suaukotas rūbus, batus, vitaminus ir saldinius persiųsti vargstantiems vaikams Lietuvoje. B. Kožicienė, pavasarį būdama Lietuvoje, „Saulutės“ vardu įteikė gėlių kardinolui Vincentui Sladkevičiui, pasveikindama jį 50 metų kunigystės sukaktį. Kardinolas palaimino „Saulutės“ veiklą — pagalbą nelaimingiams vaikams Lietuvoje. Ačiū visiems, kurių dėka „Saulutės“ spindulėliai pasiekia Tėvynės vaikučius, „Saulute“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

„SPINDULYS“ SPINDULIUOJA

Birželio 4 d. „Spindulio“ tautinių šokių grupės jauniams teko šokti „Lietuvių dienoje“ Stonebridge Country Club, Auroros miestelyje. Niekad nesitikėjau tokio klubo matyti — ir baseinas, ir golfas, ir didžiausi puošnūs rūmai. Atvažiuavus stovėjau ir atidara burna apstulbus žiūrėjau. Kaip puiku! Atėjus kiemo pusėn, pasitiko mane lietuviškom vėliavėm papuošti golfo vežimėliai ir marios žmonių, apsirengusių trispalvės spalvom. Iš karto pajutau, kad bus gerai šokti. Žmonės smagiai nusiteikę, grožisi tautiniais drabužiais ir kalbina šokėjus. Visi labai susidomėję mūsų kalba, istorija ir kultūra. Jauniai atliko tris šokius: „Vėdarą“, „Jau-nystę“ ir „Žiogelius“. Žmonės stebėjosi, kaip gražiai tautiniai rūbai atrodo žalios žolės fone. Štai už šokėjų mūrinis tiltas, tyliai gurguliuoja krioklys ir žalios pievos, lygumėliai. Susėdę mašinose, vaikai ilgai kalbėjo apie tą klubą, o dar ilgiau turbūt apie baseiną.

Pasibaigus šiam pasirodymui, Kastytis, Rasa ir aš traukėme į PLC bulvių skustil Matote koks gali būti gyvenimas — iš gražių laukų ir virtuvės. Gali priminti pasakos Pelenės... Studentų ratelis rytojaus dieną ruošėsi gegužinei. Nuskutė 100 svarų bulvių, palosė dar tinklinį, visi skubėjome į pievą repetuoti programėlę. Ten, palapiu tarp, per vėliavos nuleidimą tyliai skambėjo akordeonas, o skautukai, slapiai atsisirgę, stebėjo mūsų repeticiją. Tikrai buvo juokinga.

Kitą rytą, jau 9 valandą, vėl buvome centre. Šoliūnai ir Mockaitienė plūša virtuvėje, kopūstai verda, dešros šyla, pyragai ir duonos pašauptai — o studentai lauke suka loterijos bilietėlius, neša stalus ir tvar-

ko aikštę. Po Mišių susirinko daugybė svečių. Kas nesirinko pavalgyti „mamos“ Šoliūnių pietų? Jei būčiau galėjęs, būčiau stovėjęs eilėje pirmoji! Deja, teko alkį numalšinti tik po svečių pasisotinimo. Mūsų grupės vienas draugas Rob, aiškiai kiniečių kilmės, linksmai nusiteikęs, par-davinėjo gėrimus. Kaip buvo juokinga, kai mūsų svečiai jį kalbino lietuviškai.

Na ir jau laikas programai. Pašokome „Pasiutpolke“, „Aušrelę“, „Audėjėlę“ ir „Aštuonnyti“. Vienu metu Kastytis, lįsdamas pro varšelius man pasakė: „Saugokis duobės!“ Dar to man ir reikėjo. Lauke šimtas laipsnių, šokame ant žolės, slidu, o dar reikia duobės saugotis. Paskutiniame šokyje, man tenka šaudyklyje bėgti. Kai turėjau progą, švyst vienas batas, švyst ir kitas! Žinau, kad labai neprofesionalu, bet būtų buvę dar blogiau paslydus... Visko būna programos metu.

Atsisveikinus su svečiais, buvo laikas susitvarkyti. Iš nu-vargio ir karščių pakvėsiame. Pradėjome dūkti: mėtų ledukais ir aplietį viena kita šaltu vandeniu. Šiaip ne taip susinešėm, susitvarkėm ir pada-rėm tvarką. Tuomet išskubėjome pievon žaisti beisbolą. Neuztek, atrodo, nei saulės, nei karščio. Žaidėme iki pat repeti-cijos. Juk laukia Lietuva.

Birželio 19 d. jauniai dalyvavo „Mažoji tautinių šokių šven-tė“. Kaip džiugu pamatyti Jaunimo centro sale pilną pilnu-telę bėpjančių, besišypsiančių žiūrovų. Nostalgijos pilna vaikščiojau užkulisyje, prisimin-damas savo jaunesnes dienas (dar ne visai pasenusi esu — laikau save amžina studente). Prisimenu korimasi kopėtom prie šviesų, pakeitimą vaizdo ir vėl lėkima žemyn, stoti eilėn šokiui. Prisimenu bėgimą apačion pakeisti kostiumą, min-tysė aidi klumpių dundėjimas cementiniais laiptais. Atsimeni, kai mes linksmai...

Tegu niekad neužgesa tauti-niams šokiams liepsna!

Audra Lintakienė

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRO GEGUŽINĖ

Kas sekmadienį bei kitomis dienomis į Pasaulio lietuvių centrą Lemonte pamaldoms ir pabendravimui susirenka gausūs būrys užsienio lietuvių. Toks vardas gal geresnis už išei-vius, kuriems Lietuvos pilietybė grąžinama tik specialiu Lietu-vos prezidento dekretu už ypatingus nuopelnus. O PLC cen-tre mielai sutinkami svečiai iš Lietuvos su pasu, ar be paso, ir visi tautiečiai iš plataus pasaulio. Čia visų teisės ir vi-siems kainos yra vienodos.

Labai gausus susitikimas įvyko liepos 24 d. PLC po šv. Mi-šių sodelyje suruoštoje didžiojoje PLC gegužinėje. Kaip ir kitus PLC renginius, gegužinę su-ruošė centro moterų grupė, vadovaujant Bronėi Nainienei, talkininkaujant centro administratoriams Danai Gylienei ir Romui Kronui. Mažoji PLC gegužinė jau buvo vasaros pradžioje. Esant gra-žiam orui, į šią didžiąją gegužinę suvažiuo tiek daug svečių, kad valgytojams pri-trūko stalų ir rengejai turėjo iš-salės juos skubiai nešti į sodelį.

Gegužinės svečius sveikino ir talkininkams dėkojo PLC ren-ginių komiteto pirmininkė Bro-nė Nainienė. Virtuvėje kvepėjo kotletai, kugelis, šaltibarščiai, kava ir pyragai, patarnaujant tuzinui centro talkininkų. Bare Vytenis Kirvelaitis, Jurgis Riškus ir kiti svečius vaišino įvairiais gėrimais. Prie maisto bilietėlių darbavosi Dalia

Taip atrodo Žygačių parapijos bažnytelės sienos. Klebonas A. Budrius, tikisi, kad netrukus jos bus atnaujintos ir bažnyčia būsianti „graži, kaip nuotaka“.

VIEN ENTUZIAZMU BAŽNYČIOS STOGO NEUŽDENGSI

Pavasariui einant į pabaigą, Čikagoje lankėsi jaunas žemai-tis kunigas, net trijų Telšių vyskupijos parapijų klebonas — Alionidas Budrius. Daugelis čia su juo susipažino, pamėgo už nesugniuždomą entuziazmą, gražią, žemaitišką (tik retom progom) tarmę ir didelį troš-kimą padėti toms varganoms parapijoms bent kiek geriau gyvuoti. O rūpesčių ir vargų tos Žemaitijos parapijelės turi nemaža. Štai Žygačiuose (viena

iš kun. A. Budriaus administ-ruojamų parapijų) bažnytelė visiškai apgriuvisi, bokštas nu-virtęs, sienos ištrupėjusios, grin-dys įlūžusios, o per kiaurą stogą „krapina“ lietus ne tik per sumą, bet kiekvieną kartą, kai užneša debesėlis. Parapija, tiesa, nedidelė, apie 1,500 tikinčiųjų. Žmonės labai neturtingi, negali aukoti bažnyčios remonto dar-bams, juo labiau, kad parapijoje daug ligonių, nedirbančių, kurie ir patys paramos laukia. Re-monto sąmata yra apie 60,000 litų.

Rugpjūčio 5 d., penktadienį, 7:30 val. v., Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje bus atidaryta dail. iš Lietuvos — Jūra-gio Burksaičio grafikos paroda. J. Burksaitis šiuo metu dėsto es-tampo meną Galerijoje 37, Čika-gos - Vilniaus miestų draugys-tės komiteto kvietimu. Jis yra gimęs 1959 m. Marijampolėje, baigė Čiurlionio meno mokyklą ir Lietuvos Dailės institute Vilniuje grafikos specialybę. Parodose dalyvauja nuo 1986 metų. Dailininkas dalyvaus pa-rodos atidaryme Balzeko muzie-juje. Po atidarymo — pasiva-išinimas.

Iš viešnagės Čikagoje kle-bonas A. Budrius parsivežė apie 3,000 dol. Vien tik po Mišių, aukotų šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke tikintieji suaukėjo 1,500 dol. Gražią auką įteikė ir Tau-ragės klubas per savo pirm. Vlādą Paliulionį, žadėdamas ateityje dar daugiau paremti. Kun. Budrius mano, kad Žy-gaičių bažnyčia verta atnau-jinimo ne vien Dievo garbei, bet ir lietuvių tautos istorinių pa-minklų išsaugojimo sume-timais. Bažnyčia sena, parapij-ečių ir kun. Vincento Norvai-šos rūpesčių statyta 1861 m. vie-toj medinės (statytos 1608 m.), kuri nuo žaibo sudegė. Mūrinė Žygačių bažnyčia nukentėjo II pasaulinio karo metais. Jos bokšte vokiečiai, puolant rusams, buvo įsitaisę kulko-svaidį, todėl bokštas numuštas. Pokario metais bažnyčios re-montu rūpinosi kun. Antanas Vaičius (dabar Telšių vysku-

pas). Žygačiai buvo jo pirmoji parapija po kunigystės šven-timų.

Kas galėtų Žygačių bažnyčios remontui paaugoti (ypač visi žemaičiai), gali kreiptis į Bronę Vaitkus, 10425 Georgia Lane, Oak Lawn, IL 60453.

A. P.

SUDARYTA VERTINIMO KOMISIJA

Religinio konkurso vertinimo komisiją šiais metais sudaro: kun. R. Krasauskas, dr. Mirga Girniuvienė, Eligijus Sužiedelis, Liūda Žiaugrienė ir ses. M. Ber-nadeta Matukaitė.

PRALEISTA PAVARDĖ

J. Lenkaitio aprašytame am-basadoriaus Aniceto Simučio pagerbime yra praleistas toks sakiny: „Šventę atidarys ir svečius pristatys pagerbimo komiteto pirm. Lilė Milukienė; įžanginį žodį tars ir programą praves dr. Juozas Kazickas“. Tuo būdu iš aprašymo „nuby-rėjo“ dr. J. Kazicko pavardė.

DALYVAVO IŠKILMĖSE

Dr. Irena Lange iš California State University, Fullerton, neseniai grįžo iš Lietuvos, kur, dekanės Baršauskienės kvie-timu, dalyvavo pirmosiose baka-laurio laipsnio iš verslo admini-stracijos įteikimo iškilmėse Kauno Technologijos universi-tete. Dr. Lange yra to universi-teto Patiriamosios tarybos Administravimo fakulteto narė.

Žygačių klebonas kun. Alionidas Budrius prie jo paties pastatyto ažuolinio Rūpintojėlio-stogastulpio.

Auka „Draugo“ paramos fondui—
yra lietuviybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.